

FoU-midler over
jordbruksavtalen

Årsrapport og regnskap 2025

> Les her

Forskningsmidlene
for jordbruk og matindustri

Innhold

FoU-midler over jordbruksavtalen	1
Innhold	2
1. Leders beretning	4
Strategi og retning	4
Samarbeid med Forskningsrådet	5
Året som gikk	5
Innspillsseminar	6
Satsing på grønt og korn	6
Økonomi og administrasjon	6
2. Introduksjon til virksomheten og hovedtall	8
2.1 Virksomheten og samfunnsoppdraget	8
2.2 Samarbeid med Forskningsrådet	9
2.3 Disponering av midlene	10
2.4 Organisasjon og ledelse	11
2.5 Utvalgte hovedtall.....	12
3. Årets aktiviteter og resultater	15
3.1 Aktiviteter i 2025	15
3.2 Overordnet vurdering av måloppnåelse	19
3.4 Vurdering av resultatoppnåelse for landbruks- og matpolitiske mål	23
3.5 Vurdering av resultatoppnåelse for rammebevilgninger.....	30
3.6 Vurdering av effektiv ressursbruk.....	33
4. Styring og kontroll	35
5. Vurdering av fremtidsutsikter	37
6. Årsregnskap	40
6.1 Kommentarer til regnskapet	40
Prosjekter	42

Del 1: Leders beretning

Foto: David Becker, Unsplash

1. Leders beretning

Foto: Tom Hansen

Sverre Håvard Bjørnstad
Styreleder

Formålet med FoU-midler over jordbruksavtalen (JA) er å utvikle ny kunnskap til landbruks- og matsektoren. Forskingen styret støtter skal bidra til å realisere de landbruks- og matpolitiske målene jf. Meld. St. 11 (2016–2017), og være i tråd med prioriterte innsatsområder for norsk landbruk i årlige jordbruksoppgjør. Resultatene støtter opp under måloppnåelse på alle landbruks- og matpolitiske mål og delmål.

Styret har et nært samarbeid med styret for *Fondet for forskningsavgift på landbruksprodukter (FFL)* under fellesbetegnelsen «Forskningsmidlene for jordbruk og matindustri». Dette gir synergier og bidrar til å sikre effektiv forvaltning av midlene, noe som er viktig for å realisere målene for JA. JA sin portefølje har en bredde som favner alle målområdene og hele verdikjeden. Søknadene har jevnt over høy vitenskapelig kvalitet og er i stor grad relevante.

Strategi og retning

FFL og JAs felles strategi er et arbeidsverktøy som viser retning for styrenes arbeid og veivalg i forvaltningen av forskningsmidlene. Styret er opptatt av å sikre kvalitet og relevans i forskningen. Åpne utlysninger av midlene er et viktig virkemiddel, siden dette bidrar til konkurranse og gir grunnlag for å innvilge de beste prosjektene.

Styret er også opptatt av at forskningsinnsatsen skal være næringsrettet, med samarbeid mellom forskning og næring. Medvirkning fra brukerne skal bidra til å gjøre forskningen mer relevant og løsningsorientert. Valg av søknadstyper er et viktig virkemiddel for å oppnå dette, og styret har derfor valgt å benytte seg av Forskningsrådets samarbeidsprosjekter med næringsmedvirkning (KSP), samt innovasjonsprosjekter (IPN) hvor næringslivet selv er prosjektansvarlige.

JA kan, i motsetning til FFL, gi støtte til både utredninger og forprosjekter. Utredninger brukes som virkemiddel for å følge opp føringer fra jordbruksoppgjøret, eller i andre sammenhenger der det er behov for å belyse eller kartlegge ulike tema og problemstillinger. Forprosjekter vurderes som et godt egnet virkemiddel for å avklare problemstillinger og sette i gang FoU-aktivitet i tett kontakt med næringa. Forprosjektene som får støtte, leder som regel til større forskningsprosjekter. JA støtter derfor både utredninger, forprosjekter og forskningsprosjekter.

Samarbeid med Forskningsrådet

Styret er opptatt av tett samhandling og et godt strategisk samspill mellom FFL/JAs og Forskningsrådets portefølje for landbruks- og matsektoren. Målet er at den samlede forskningsinnsatsen skal komplementere hverandre, og gi best mulig utnyttelse av midlene.

Tidligere avtale om samarbeid mellom styrene for FFL/JA og forskningsrådet har blitt erstattet av to nye avtaler i 2025, én avtale om styrenes kjøp av tjenester og én avtale om strategisk samarbeid. Avtalen om kjøp av tjenester beskriver ansvar, rolle og oppgaver for de administrative tjenestene som Forskningsrådet leverer for styrene, samt kostnadene knyttet til kjøp av tjenestene. Avtalen om strategisk samarbeid skal bidra til å styrke samarbeidet på det faglige og strategiske området, samt sikre gode prosesser og en formålstjenlig ansvarsdeling mellom partene. Dette er viktig for at forskningsmidlene innen landbruks- og matsektoren samlet sett skal gi best mulig effekt for sektoren.

De siste årene har Landbruks- og matdepartementet sin bevilgning til forskning på landbruk og mat via FFL og JA økt. Til sammenligning har bevilgningene via Forskningsrådet blitt redusert. Reduserte bevilgninger til forskning på landbruk og mat via Forskningsrådet, vil også kunne få betydning for JA sin prioritering av midlene. Med økt ansvar for landbruks- og matsektorens FoU-behov, kan det være aktuelt for styret å vurdere bruk av mer spissede og næringsrettede utlysninger.

Året som gikk

Samlet sett har antallet søknader økt fra 167 i 2024 til 190 i 2025. Den største økningen har vært for KSP-prosjekter, noe som trolig har sammenheng med at styret endret kravet til næringsmedvirkning i denne type prosjekter fra 2025. Endringen medførte at samarbeidspartnerne kan få dekket hele eller deler av sine kostnader innenfor reglene for statsstøtte. Videre har Forskningsrådets utlysninger av KSP-prosjekter på området vært mer spissede, slik at flere trolig har funnet FFL/JA sin utlysning relevant.

Styret tildeler som hovedregel midler gjennom åpne utlysninger. Styret tildeler imidlertid rammetilskudd på noen områder. Dette gjelder planteforedlingsforskning i Graminor, norsk-svensk hesteforskning og Forskningsrådets miljøforskning. Hovedbegrunnelsen for at styret bidrar økonomisk til disse er at fagområdene er svært relevante for midlene, og at styret vurderer at en får mer forskning igjen for investeringene gjennom rammetilskudd, enn gjennom egne utlysninger på disse områdene. JAs rammetilskudd til Forskningsrådets miljøforskning ble avsluttet i 2025. I stedet tildeler styret midlene til Forskningsrådets senteransats for bærekraftig areal- og naturbruk for perioden 2026–2033. Det forutsettes årlig resultatrapportering til styret. Ansvar for støtten til norsk-svensk hesteforskning vil bli overført fra JA-styret til Landbruksdirektoratet fra og med 2026, jf. Prop.129 S (2024–2025).

Styret vurderer at den samlede forskningsporteføljen har god tematisk bredde og høy faglig kvalitet. Prosjekter som har fått midler fra JA gir ny og relevant kunnskap, og vil bidra til forskningsbasert verdiskaping og innovasjoner i sektoren i hele verdikjeden for norsk mat og drikke og for alle produktgrupper. Porteføljen forventes å gi viktige bidrag til verdiskapingen i hele verdikjeden i årene framover. Styrets vurdering er at porteføljen, samlet sett, bidrar til en god måloppnåelse for midlene.

Innspillsseminar

Styrene arrangerte i juni 2025 innspillsseminar for næringslivet og forskningsmiljøene. Samlet sett bidro innspillsseminaret til god måloppnåelse for styrenes arbeid, og nytteverdien var stor. Innspillene som ble gitt, bidrar til å gi styrene et best mulig grunnlag for å utforme utlysninger av midler de kommende årene.

Seminaret er forankret i styrenes strategi med mål om næringsnytte og eierskap til forskningen, hvor et delmål er å bidra til relasjonsbygging og samarbeid mellom forskning og næringsliv for å sikre kvalitet og legitimitet i forskningen. I tråd med strategien bidrar seminaret også til synliggjøring av forskningsmidlene som de mest sentrale for kunnskapsproduksjon innen verdikjeden for mat og drikke.

Satsing på grønt og korn

Tilfanget av gode forskningssøknader innen korn- og grøntsektoren har vært lavere sammenlignet med andre produktgrupper. Styret har derfor de siste årene løftet frem korn og vegetabiler som prioriterte områder i FFL/JA sine utlysninger. Styret skal sammen med styret for FFL gjennomføre en evaluering av satsningen på korn og grønt i løpet av 2026.

Økonomi og administrasjon

For 2025 var det avsatt 91,5 mill. kroner over jordbruksoppgjøret til forskning og utvikling. I 2025 ble det utbetalt totalt 74,5 mill. kroner i tilskudd til ulike prosjekter. Dette er en nedgang fra 2024 på om lag 3,4 mill. kroner. Nedgangen henger sammen med ny rutine for utbetaling av tilskudd. Tilskudd utbetales nå etter forbruk i prosjektene, mens fram til 2024 ble hele tilskuddet overført til Forskningsrådet etter vedtak.

Landbruksdirektoratet er sekretariat for styret, i tillegg kjøper styret administrative tjenester fra Forskningsrådet. Styret vurderer at forvaltningen av midlene er drevet på en kostnadseffektiv måte og at forvaltningen av ordningen er hensiktsmessig, sett opp mot formålet.

Oslo 12. mars 2026

For styret

Sverre Håvard Bjørnstad
Styreleder

Del 2: Introduksjon til virksomheten og hovedtall

2. Introduksjon til virksomheten og hovedtall

2.1 Virksomheten og samfunnsoppdraget

Formålet med FoU-midler over jordbruksavtalen (JA) er å utvikle ny kunnskap til landbruks- og matsektoren. Prioriteringene skal være i tråd med landbrukspolitiske mål og prioriterte innsatsområder for norsk landbruk fastsatt i årlige jordbruksoppgjør. Midlene settes av i jordbruksoppgjøret av avtalepartene, og er del av Landbrukets utviklingsfond (LUF) under posten «forskning og utvikling». I henhold til styrets strategi (2023–2027) fordeles midlene etter åpen utlysning og konkurranse. Dette er viktig for å sikre bredde og kvalitet i forskningen.

Styret for JA består av en representant fra Landbruks- og matdepartementet (LMD), Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag.

Styret er opptatt av å sikre næringsrettede prosjekter som har god brukermidvirkning og -forankring. Det er derfor et klart mål å trekke næringsaktørene enda sterkere med i arbeidet med forskning og utvikling. Dette vil bidra til at resultatene fra forskningen er relevante og anvendbare for næringa og øker næringsaktørenes interesse og forståelse for betydningen av FoU-basert kunnskap for verdiskaping. For å bidra til dette, inviterer styret næringa og forskningsinstitusjoner til å gi innspill til faglige prioriteringer. Styret legger til grunn at resultatene fra prosjektene skal være åpne for alle.

Det er videre et mål å oppnå god samordning av midler med styret for fondet for forskningsavgift på landbruksprodukter (FFL) og styret for porteføljen mat og bioressurser hos Forskningsrådet. Samordning er viktig for å bidra til at virkemidlene gir best mulig effekt samlet sett.

Styret for FoU-midler over jordbruksavtalen i 2025.

Sverre Håvard Bjørnstad
Landbruks- og matdepartementet

Åse Sundvor
Norges Bondelag

Asbjørn Hagene
Norges Bonde- og Småbrukarlag

2.2 Samarbeid med Forskningsrådet

Styret har hatt en samarbeidsavtale med Forskningsrådet om strategisk samarbeid og kjøp av tjenester. I 2025 er denne avtalen revidert og erstattet av to avtaler; en avtale om kjøp av tjenester og en om strategisk samarbeid.

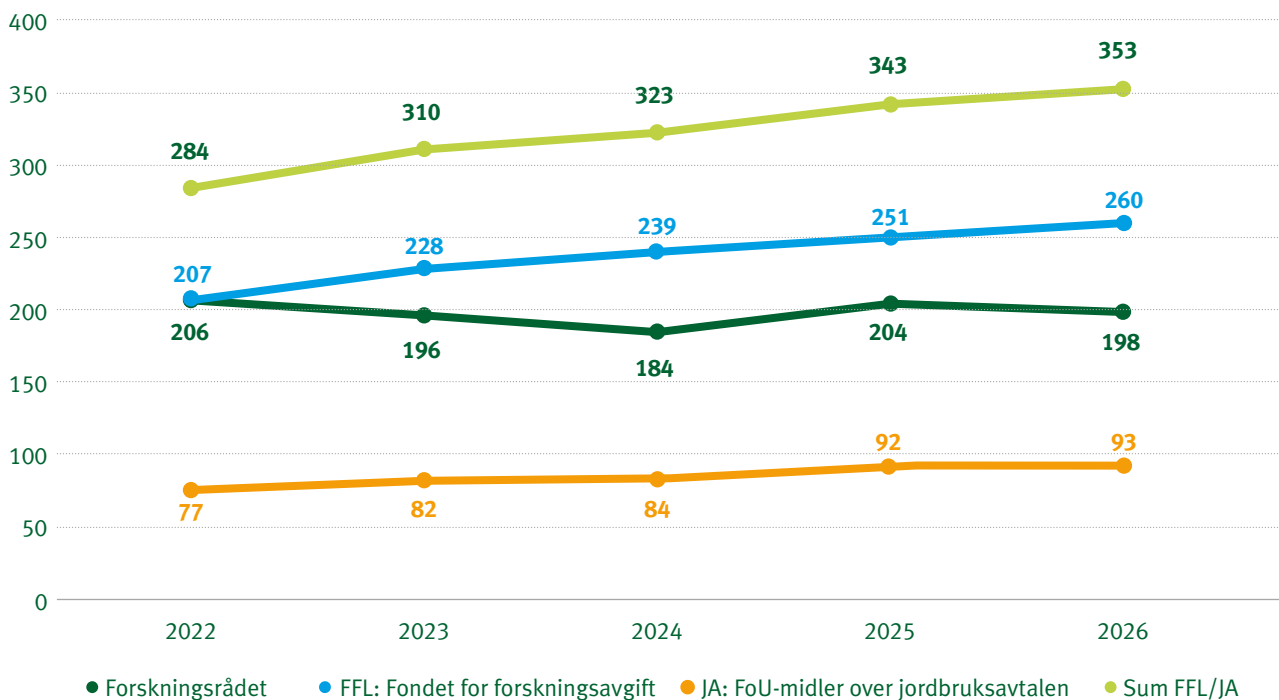
Styret kjøper tjenester av Norges forskningsråd til administrativt arbeid knyttet til utlysning, søknadsbehandling, kontraktsinngåelse og prosjektoppfølgning for forskningsprosjekter. Disse tjenestene er regulert gjennom en avtale om kjøp av tjenester. Avtalen med vedlegg fastsetter ansvars- og rollefordeling, og sikrer gode rutiner og kontroll med at midlene blir brukt i tråd med formålet. Forskningsrådet er gitt myndighet gjennom et årlig oppdragsbrev til å treffe vedtak om innvilgning av tilskudd til utenlandsreiser for stipendiater som er tilknyttet pågående prosjekter finansiert av styrene.

I 2025 inngikk styrene en egen avtale om strategisk samarbeid med Forskningsrådet. Avtalen skal bidra til gode prosesser for et styrket samarbeid om en formålstjenlig ansvarsdeling mellom partene. Som figur 2.1 viser har den samlede tildelingen til FFL og JA økt mye de siste årene, og utgjør sammen med tildelingen til Forskningsrådet over en halv milliard kroner årlig.

For 2025 var tildelingen til JA 91,5 mill. kroner. Målet for det strategiske samarbeidet er at forskningsmidlene innen landbruks- og matsektoren samlet sett skal gi best mulig effekt for sektoren.

En viktig del av samarbeidet med Forskningsrådet er at sekretariatet for forskningsmidlene for jordbruk og matindustri (heretter kalt sekretariatet) og administrasjonen i Forskningsrådet har løpende dialog. Samarbeid og samhandling er viktig for å ivareta det strategiske samarbeidet, samt planlegging og gjennomføring av utlysninger, søknadsbehandling og innvilgninger.

Forskningsrådets overgang til bruttobudsjettert forvaltningsorgan fra 1.1.2025, utløste behov for nye rutiner for Forskningsrådets utbetaling av tilskudd på vegne av styrene. Landbruksdirektoratet utbetaler forskudd hvert kvartal for å sikre at Forskningsrådet har tilstrekkelig likviditet. Prosjekteierne får utbetalt tilskudd etter faktisk forbruk. Udisponerte midler (ikke utbetalt ansvar) står ikke lenger på en avsetningskonto hos Forskningsrådet, men inngår i fondenes beholdning i påvente av å bli utbetalt.

Figur 2.1 LMDs bevilgninger 2022–2026 til forskning og innovasjon til Forskningsrådet og til FFL/JA (samlet). Beløp i mill. kroner.

2.3 Disponering av midlene

Styret har ansvar for å disponere midler i tråd med årlige prioriteringer i jordbruksavtalen. Midlene skal i hovedsak tildeles til forskningsaktiviteter, forprosjekter og utredninger etter åpen utlysning og konkurranse. I tillegg tildeler styret rammetilskudd til plante-foredlingsforskning og tilskudd til Forskningsrådets rammeprogram Miljøforsk. I 2025 vedtok styret å bli med på utlysning av midler til en sentersatsing for bærekraftig areal- og naturbruk. De vedtok samtidig at støtten til Miljøforsk avsluttes fra 2026. Tilskudd til norsk-svensk hesteforskning skal fra 2026 ikke lenger forvaltes av JA-styret. Øvrige midler tildeles i hovedsak etter åpen utlysning og konkurranse. Figur 2.2 illustrerer de samlede tilskuddsutbetalingene i 2025.

Utredninger og forprosjekter

JA-styret tildeler midler til utredninger og forprosjekter, som de lyser ut sammen med styret for FFL. I henhold til føringer fra jordbruksoppjøret settes det av en viss andel av bevilgningen til utredninger. Utredninger skal belyse problemstillinger på et gitt område, skissere og vurdere mulige tiltak, samt peke på forutsetninger for og konsekvenser av utredningens anbefaling.

Forprosjekter har som mål å føre til et forskningsprosjekt, og søker skal beskrive hvordan resultatene fra forprosjektet skal brukes til videre forskning. Sekretariatet ivaretar nødvendige funksjoner knyttet til vurdering av innkomne søknader, tilskuddsbrev, rapportering og utbetaling av midlene.

Forskningsprosjekter

Forskningsmidler fra JA og FFL er primært rettet mot anvendte problemstillinger. Begge benytter derfor Forskningsrådets søknadstyper Kompetanse- og samarbeidsprosjekter (KSP) og Innovasjonsprosjekter i næringslivet (IPN). Brukerforankring og medvirkning skal generelt være god og godt dokumentert for begge søknadstyper, både i planleggings- og gjennomføringsfasen. Styret har bestemt at midler til ny forskning skal fordeles mellom de to søknadstypene med 2/3 til KSP og 1/3 til IPN.

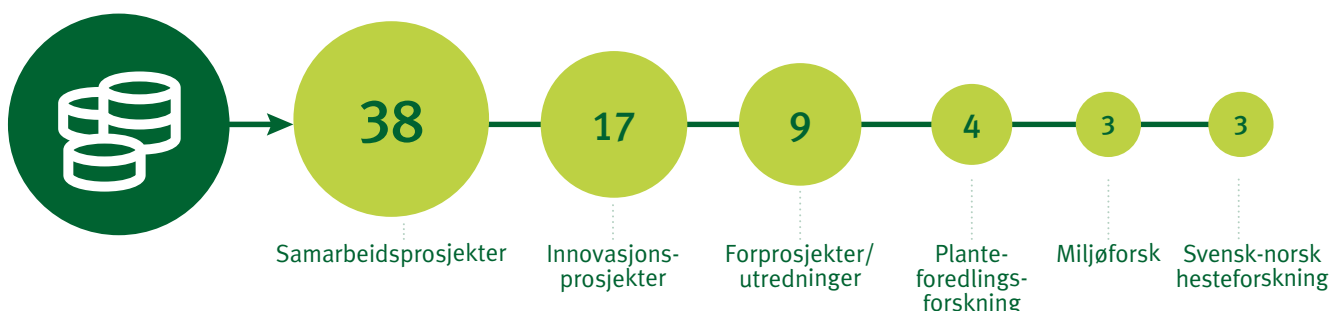
Samarbeidsprosjekter

Formålet med søknadstypen KSP er å utvikle ny kunnskap og bygge forskningskompetanse som samfunnet eller næringslivet trenger for å møte viktige samfunnsutfordringer.

Prosjektene skal stimulere og støtte samarbeid mellom forskningsmiljøer og aktører utenfor forskningssektoren som representerer samfunnets og/eller næringslivets behov for kunnskap og forskningskompetanse. Minst 10 prosent av prosjektets total kostnader skal forbrukes av samarbeidspartnerne som er næringsaktører.

Innovasjonsprosjekt i næringslivet

Et innovasjonsprosjekt i næringslivet ledes av en bedrift og gjennomføres i samarbeid med en FoU-partner. IPN-prosjekter skal ha omfattende innhold av forsknings- og utviklingsaktiviteter, og gi et betydelig bidrag til fornyelse og økt verdiskaping for bedriftene som deltar i prosjektet. IPN gir i tillegg samfunnsøkonomiske gevinster ved at ny kunnskap og nye løsninger blir tilgjengelig. Graden av støtte er avhengig av blant annet av bedriftens størrelse og type FoU-aktivitet. Disse vurderingene gjøres av Forskningsrådet.

Figur 2.2 Utbetalt fra JA i 2025. Beløp i mill. kroner.

2.4 Organisasjon og ledelse

Styret for FoU-midlene over jordbruksavtalen (JA) er oppnevnt av LMD, og medlemmene fremgår av tabell 2.1. Styrets ansvar og oppgaver er regulert i instruks fastsatt av LMD 16. februar 2023.

Medlemmene i JA-styret er også styremedlemmer i FFL-styret. Styrene forvalter midlene i tett samarbeid under fellesbetegnelsen «Forskningsmidlene for jordbruk og matindustri». Styrene har i hovedsak felles styremøter for å sikre en helhetlig, effektiv og fleksibel forvaltning av midlene i de to ordningene.

Sekretariatet

Landbruksdirektoratet er sekretariat for JA-styret. Dette ansvaret utøves sammen med sekretariatsansvaret for FFL-styret. Oppgaven er lagt til Avdeling landbruksproduksjon, Seksjon velferd, forskning og næringsutvikling. Sekretariatet utfører oppgaver i tråd med midlenes formål og styrenes vedtak. Dette innebærer å forberede saker for styrene, administrere og følge opp prosjekter, ha god oversikt over økonomien, og formidle informasjon om FoU finansiert av de to styrene. I 2025 ble sekretariatet styrket med ett årsverk, og består nå av fire medarbeidere.

Tabell 2.1 Sammensetning av styret for FoU-midler over jordbruksavtalen i 2025.

Medlem:	Varamedlem:	Reprenter:
<i>Leder:</i> Sverre Håvard Bjørnstad	Christian Rekkedal	Landbruks- og matdepartementet
Åse Sundvor	Per Harald Agerup	Norges Bondelag
Asbjørn Hagene	Inga Haugdahl Solberg	Norsk Bonde- og Småbrukarlag
<i>Observatør:</i> Vidar Skagestad		Norges forskningsråd

2.5 Utvalgte hovedtall

Inntekter og utgifter

For 2025 var det avsatt 91,5 mill. kroner over jordbruksoppkjøret til forskning. De totale utgiftene var på 64,9 mill. kroner, se tabell 2.2. Administrative kostnader beløp seg i 2025 til 1,4 mill. kroner, og utgjorde to prosent av omsetningen.

Tabell 2.2 Støtte utbetalt til ulike typer prosjekter og programmer for 2023–2025. Beløp i mill. kroner.

Type prosjekt	2025	2024	2023
Samarbeidsprosjekter	29,9	47,4	43,0
Innovasjonsprosjekter	16,1	14,4	16,4
Forprosjekter og utredninger	9,2	7,2	4,5
Rammetilskudd *	9,8	9,5	8,5
Sum	64,9	78,6	72,4

* Forskningsrådets miljøforskning, Planteforedlingsforskning og norsk-svensk hesteforskning

Tilskuddene fra FFL og JA bidrar til en betydelig andel av forskningskapasiteten i forskningsmiljøene og involvert næringsliv, se tabell 2.3. Fra FoU-midlene over jordbruksavtalen ble det i 2025 utbetalt 64,9 mill. kroner til forprosjekter, forskningsprosjekter og rammetilskudd. Samlet er det utbetalt mindre tilskudd i 2025 enn i 2024. Det skyldes omlegging av tilskudd utbetalt via Forskningsrådet. I år har tilskudd utbetalt etter forbruk i prosjektene. Til og med 2024 ble tilskudd utbetalt til Forskningsrådet etter hvor mye prosjektet hadde fått innvilget det aktuelle året. Tabell 7.1 og tabell 7.2 gir oversikt over alle prosjekteiere.

Tabell 2.3 Utbetalt tilskudd til de ulike FoU-sektorene i 2025, 2024 og 2023. Beløp i mill. kroner.

FoU-sektor	2025	2024	2023
Instituttsektor	22,2	30,4	30,1
Universitet og høyskole	12,4	26,8	17,9
Næringsliv	9,2	17,0	16,7
Øvrige	8,8	4,4	7,7
Sum	64,9	78,6	72,4

Endringer i prosjektporteføljen

FoU-midlenes portefølje består av både forprosjekter, utredninger, rammeprogram, innovasjonsprosjekter og samarbeidsprosjekter. Den største delen av porteføljen er forskningsprosjekter som gjerne har en mer indirekte betydning for verdiskapingen i landbruket og matindustrien. Disse bygger bred kunnskap, langsiktig beredskap og relevant kompetanse for næring, marked, samfunn og forvaltning. Ved utgangen av 2025 utgjør samarbeidsprosjekter omtrent halvparten av de pågående prosjektene. Om lag en tredjedel er innovasjonsprosjekter som kan levere resultater som kommer næringslivet til gode. I 2025 var det tre innovasjonsprosjekter som ikke kom i gang eller ble avbrutt på grunn av økonomiske utfordringer.

Forprosjekter og utredninger har en kortere tidshorisont sammenlignet med forskningsprosjektene, og er finansiert av enten JA eller FFL. Forprosjekter kan danne grunnlag for søknader om midler til forskningsprosjekter. Tabell 2.4 viser antall prosjekter med oppstart i 2025 og antallet prosjekter som ble avsluttet i løpet av året. I tabell 7.1 er en samlet oversikt over alle prosjekter som ble avsluttet i 2025.

JAs bidrag til pågående rammeprogram gjelder Forskningsrådets miljøforskning (2024–2025), Norsk-svensk hesteforskning (2022–2025) og planteforedlingsforskning i regi av Graminor (2024–2027), og utgjorde 9,75 mill. kroner i 2025.

Tabell 2.4 Antall prosjekter som har startet opp eller ble avsluttet (avbrutt) i 2025, og som er hel- eller delfinansiert av JA.

Type prosjekt	Antall nye	Antall avsluttet (avbrutt)
Kompetanse- og samarbeidsprosjekter	16	5
Innovasjonsprosjekter	12	3 (3)
Forprosjekter og utredninger (JA-finansiert)	13	11
Utredninger til jordbruksoppkjøret	2	-
Sum	43	19 (3)

Innvilgede prosjekter med oppstart i 2026

Ved begynnelsen av 2025 hadde styret 168 pågående prosjekter (158 i 2024). Ni samarbeidsprosjekter ble innvilget av styrene i september 2025 med 44 prosent støtteandel fra JA. Likeledes ble ni innovasjonsprosjekter innvilget støtte av styrene i desember 2025 med 38 prosent støtteandel fra JA.

Til utlysningen av midler til utredninger og forprosjekter kom det inn rekordhøye 91 søknader sammenlignet med 75 søknader i 2024. Utredninger og forprosjekter ble også innvilget i desember.

Tabell 2.5 viser hvor stor andel av søknadene som fikk høyeste karakter, og hvor stor andel som ble innvilget. En samlet oversikt over forskningsprosjekter som er innvilget i 2024 er vist i tabell 7.2 under Prosjekter.

Tabell 2.5 Fordeling på søknadstyper og innvilgningsprosent, for forskningsprosjekter innvilget av styrene for FFL/JA i 2025 (tall for 2024). Prosjektene starter opp i 2026.

Type prosjekt	Antall søknader totalt	Andel søknader med hovedkarakter 7 og 6	Antall søknader innvilget	Andel innvilget
Samarbeidsprosjekt	71 (59)	44 % (66 %)	9 (16)	13 % (27 %)
Innovasjonsprosjekt	28 (33)	64 % (55 %)	9 (14)	32 % (42 %)
Utredninger og forprosjekter*	91 (75)	-	27 (33)	30 % (44 %)
Sum FFL og JA	190 (167)		45 (63)	

* Fem forprosjekter og åtte utredninger er finansiert av JA, mens ytterligere fjorten forprosjekter er finansiert av FFL.

Del 3:

Årets aktiviteter og resultater

Foto: Gina Spinelli, Unsplash

3. Årets aktiviteter og resultater

I denne delen gis først en beskrivelse av styrets aktiviteter i 2025, herunder strategisk arbeid og innvilgning av nye prosjekter m.m. Deretter vurderes resultater og måloppnåelse for prosjekter som ble avsluttet i 2025, og forventninger til prosjekter som styret innvilget i løpet av året. Disse prosjektene starter opp i 2026.

3.1 Aktiviteter i 2025

Strategisk arbeid

FFL og JA sin felles strategi for 2023–2027 er et arbeidsverktøy som viser retning for styrenes arbeid og veivalg i forvaltningen av forskningsmidlene. Ifølge strategien skal JA bidra til forskningsbasert kunnskap for konkurransekraft og bærekraft i den landbruksbaserte verdikjeden. Dette skal skje gjennom næringsinvolvering, næringsnytte og kvalitet, samhandling, kommunikasjon og formidling.

Som ledd i å nå målene i strategien har styret i 2025 gjennomført eller bidratt i følgende tiltak og aktiviteter:

I styremøtene

Alle sluttrapporter fra gjennomførte prosjekter blir presentert for styrene. Enkelte ganger inviteres prosjektleder til styremøtene for å presentere resultatene. Dette gir styrene en ekstra innsikt i, og forståelse for, hvordan det jobbes med prosjektene og hvilken nytteverdi resultatene gir. I 2025 ble disse prosjektene presentert for styrene:

- Forprosjektet *Bærekraftige og attraktive kjøttprodukter for morgendagens forbrukere: Utvikling og testing av økonometriske verktøy for kunnskapsbaserte produktinnovasjoner* v/Magne Supphellen, Norges Handelshøyskole
- Samarbeidsprosjektet *FoodLessons – Kulinarisk arv som en ressurs i bygging av «Matnasjonen Norge 2030»* v/Annechen Bahr Bugge, OsloMet

I tillegg til dette ble styremøtet i mars avholdt hos Nofima på Ås hvor styrene fikk en grundig orientering om arbeidet i de strategiske programmene, inkludert omvisning i forsøkslokalene og orientering om hvordan de jobber med prosjektene og oppnådde resultater.

Strategisk samarbeid med Forskningsrådet

Med forankring i den strategiske samarbeidsavtalen med Forskningsområdet (se omtale i kap. 2.2) ble det i august gjennomført toppleder møte mellom styrelederne for henholdsvis FFL/JA og porteføljestyret for mat og bioressurser. Hensikten med møtet var å orientere hverandre om gjennomførte og planlagte aktiviteter og utlysninger, og diskutere mulige felles tiltak og eventuelt arbeidsdeling, med mål om at forskningsmidlene innen landbruks- og matsektoren samlet sett skal gi best mulig effekt for sektoren.

Innspillsseminar 2025

I juni arrangerte styrene innspillsseminar for FoU-aktører, næringsliv, forvaltning og interesseorganisasjoner. Målet var å avdekke kunnskapsbehov for å utvikle norsk matproduksjon og -industri, og hvordan forskningsmidlene kan gi mest mulig nytteverdi for brukerne av kunnskapen. Seminaret samlet ca. 90 deltakere, i tillegg til arrangører og foredragsholdere.

Det ble gjennomført en felles sesjon med innlegg og samtaler hvor deltakerne fikk høre foredrag om Matsystemets betydning for totalberedskap, Veikart for norsk næringsmiddelindustri, Fremtidens klima, globalt og nasjonalt, Produktutvikling og forbrukeraksept, Bærekraft i et verdikjedeperspektiv og Sosiale mediers påvirkning. Deltakerne fikk også et innblikk i det som skjer i EU innenfor jordbruk og matproduksjon. Videre var det en sesjon med gruppearbeid hvor deltakerne diskuterte seg fram til det de mente vil være de viktigste kunnskapsbehovene for mat- og drikkenæringa fram mot 2032. Innspillene vil være en viktig del av grunnlaget for styrenes arbeid med å gjøre prioriteringer og utforme utlysninger av midler de kommende årene.

Samfunnsoppdrag om bærekraftig fôr

Sekretariatet har representert styrene for FFL og JA i operativ gruppe i samfunnsoppdraget om bærekraftig fôr. Styrene var dessuten representert da styret for samfunnsoppdraget i april arrangerte *Bærekraftig fôr-konferansen 2025*.

Styreleder Sverre Bjørnstad og møteleder Ola Rygh fra Landbruksdirektoratet stod for åpningen av innspillsseminaret.
Foto: Elin Brekke

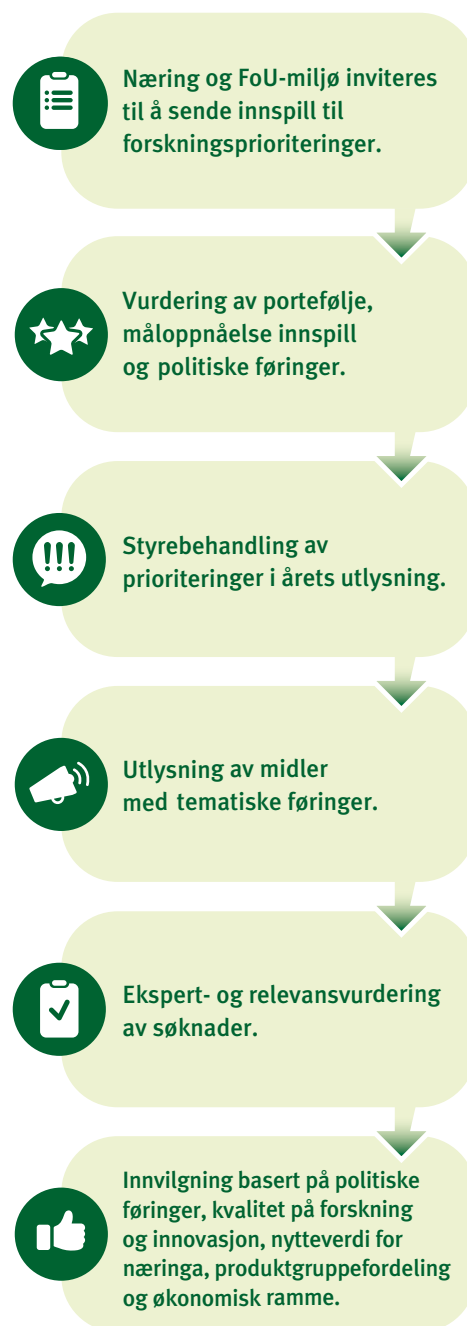
Utlysninger og innvilgninger av prosjekter med oppstart i 2026

Styret er opptatt av at forskningen skal være relevant og næringsnyttig, med høy kvalitet. Åpne utlysninger av midlene er et viktig virkemiddel i så måte, da dette bidrar til konkurranse og gir grunnlag for å innvilge de beste prosjektene. Styret legger vekt på at det skal være en næringsrettet forskningsinnsats, i samarbeid mellom forskning og næring, og stiller derfor krav om at næringa skal være involvert i alle forskningsprosjekter. Medvirkning fra næringa skal bidra til å gjøre forskningen mer relevant og løsningsorientert.

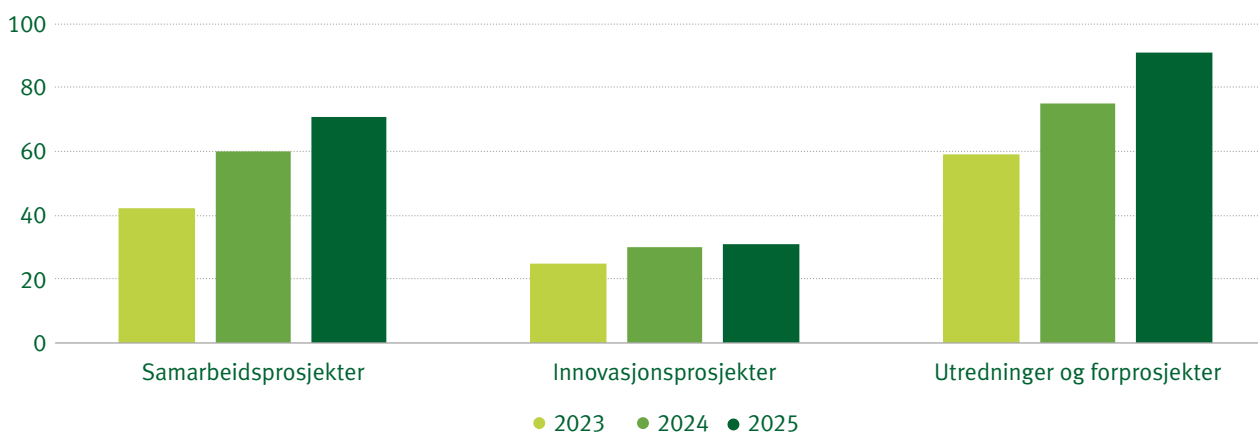
For å sikre involvering av næringa og relevante forskningsmiljøer, inviterer styrene annethvert år aktuelle aktører til å sende inn skriftlige innspill til forskningsprioriteringer, eller ved å delta på styrenes innspillseminar. Innspill fra seminaret i juni 2023 og de skriftlige innspillene samme år, dannet grunnlaget for utlysningene i 2025 og relevansvurdering av årets søknader. Figur 3.1 viser søknads- og innvilgningsprosessen.

JA bidro i 2025 også med midler til Forskningsrådets utlysning av senter for bærekraftig areal- og naturbruk. Med bakgrunn i en skisserunde ble utlysningen gjennomført med søknadsfrist i november. Til utlysningen kom det inn 16 søknader. Forskningsrådet har som mål er å innvilge midler til 2-3 sentre i første halvår 2026, med oppstart av sentrene samme år.

De siste tre årene har antall søknader til styrenes åpne utlysninger av midler til samarbeidsprosjekter og forprosjekter og utredninger økt mye, se figur 3.2. Det er stor konkurranse om midlene. Kravet om 50 prosent egenfinansiering i innovasjonsprosjekter er noe av forklaringen på at antallet søknader i disse utlysningene holder seg stabilt.

Figur 3.1 Prosess for forskningsprioriteringer, fra innspill til vedtak.

Figur 3.2 Utvikling i antall søknader om midler til samarbeidsprosjekter, innovasjonsprosjekter og utredninger og forprosjekter i 2023–2025.

Utredninger og forprosjekter

Som tidligere år, gjennomførte styrene for FFL og JA også i 2025 en fellesutlysning av midler til utredninger og forprosjekter. Midlene ble lyst ut i juni, med søknadsfrist 1. oktober og oppstart av innvilgede prosjekter fra 2026.

Til fristen kom det inn 91 søknader, mot 75 året før. Samlet søknadsbeløp var 66,9 mill. kroner. JA finansierer både utredninger og forprosjekter, mens FFL primært finansierer forprosjekter, jf. formålet til *Lov om forskningsavgift på landbruksprodukter*. I alt ble 27 prosjekter innvilget med til sammen 19,8 mill. kroner. JA-styret finansierer 13 av disse med totalt 9,7 mill. kroner, åtte utredninger og fem forprosjekter. De fleste av de innvilgede prosjektene skal være avsluttet i løpet av 2027.

Forskningsprosjekter

Styrene fastsatte like tematiske føringer for utlysningene for KSP og IPN med oppstart i 2025. Utlysningsteksten var strukturert etter de fire overordnede, landbruks- og matpolitiske målområdene, iht. Meld. St. 11 (2016–2017): Matsikkerhet og beredskap, landbruk i hele landet, økt verdiskaping og bærekraftig landbruk med lavere utslipp av klimagasser. Under hvert av målene ble det løftet frem noen temaer og problemstillinger som er særlig aktuelle, med bakgrunn i innspill fra næring og FoU-miljø, og gjeldende forskningsbehov. Utlysningsteksten inneholder også føringer i Prop. 121 S (2022–2023) *Jordbruksoppgjøret 2022 om økt innsats innenfor matsikkerhet, beredskap og selvforsyningsgrad, reduksjon av klimagassutslipp i jordbruket og bærekraftig fôr basert på norske ressurser*.

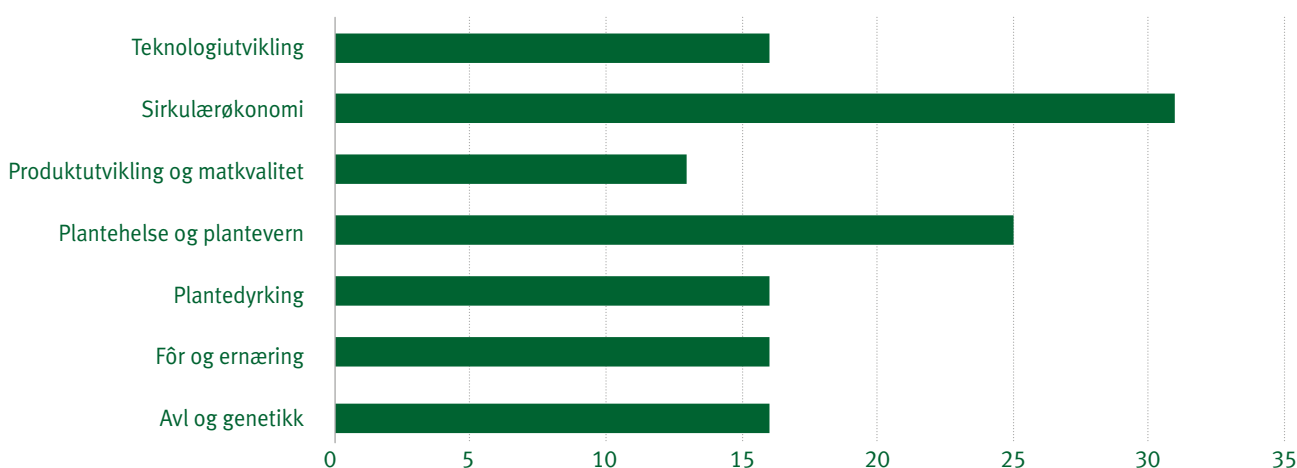
I tillegg ble behovet for forskning som kan bidra til økt innovasjon og vekst i grøntsektoren, og økt produksjon og utnyttelse av norsk korn og proteinvekster, trukket frem.

Samarbeidsprosjekter (KSP)

I 2025 lyste FFL/JA ut midler til samarbeidsprosjekter som skal bidra til økt konkurransekraft og lønnsomme og bærekraftige verdikjeder i jordbruk og matindustri. Til søknadsfristen 5. mars mottok styrene i alt 71 søknader. Det ble søkt om 246 mill. kroner i 2026, og 991 mill. kroner for hele søknadsperioden. Til sammenligning kom det i 2024 inn 59 søknader med et samlet ressursbehov på 776 mill. kroner. I alt ni samarbeidsprosjekter ble innvilget av styrene. Samlet innvilgning for 2026 var på 31 mill. kroner og 133 mill. kroner totalt for hele prosjektperioden. Tilsvarende ble 16 prosjekter innvilget i 2024. Disse hadde et samlet ressursbehov på 217 mill. kroner for hele perioden.

Figur 3.3 viser hvordan årets tildeling til samarbeidsprosjekter fordeler seg på ulike fagområder. Midlene er tildelt prosjekter innenfor alle ledd i verdikjeden, herunder avl og genetikk, plantedyrking, plantehelse og plantevern, fôr og ernæring, teknologiutvikling, produktutvikling og matkvalitet, samt sirkulærøkonomi. Prosjektene bidrar samlet sett til å nå alle de landbruks- og matpolitiske målene. For fullstendig liste over innvilgete prosjekter, se tabell 7.2 under Prosjekter.

Samarbeidsprosjekter (KSP)

Figur 3.3 Samlet tilskudd på 133 mill. kroner til samarbeidsprosjekter, fordelt per fagområde. Gjelder ni prosjekter innvilget av FFL/JA i 2025 med oppstart i 2026.

Innovasjonsprosjekter i næringslivet (IPN)

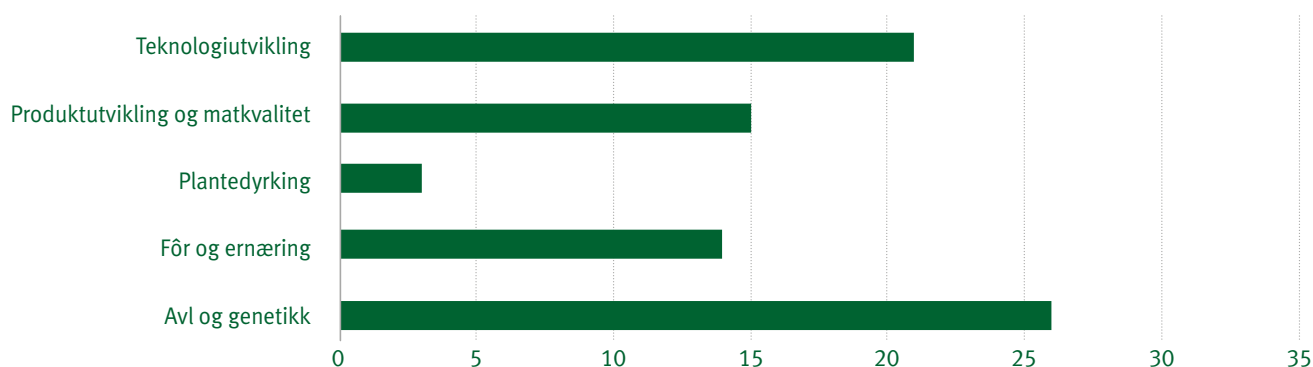
Styrene for FFL/JA lyste ut midler til innovasjonsprosjekter i næringslivet som skal bidra til økt konkurransekraft, lønnsomme og bærekraftige verdikjeder i jordbruk og matindustri.

Til søknadsfristen 24. september kom det inn i alt 28 søknader. Det ble søkt om 75 mill. kroner for 2026, med et samlet ressursbehov på 256 mill. kroner. Tilsvarende i 2024 var 33 søknader med et samlet ressursbehov på 275 mill. kroner. Styrene innvilget i alt ni søknader med 20 mill. kroner for 2026 og 79 mill.

kroner totalt for hele perioden. Til sammenligning ble det i 2024 innvilget i alt 14 prosjekter med et samlet ressursbehov på 104 mill. kroner for hele søknadsperioden.

Figur 3.4 viser årets tildeling til innovasjonsprosjekter fordelt på ulike fagområder. Midlene er tildelt prosjekter som omhandler avl og genetikk, plantedyrking, fôr og ernæring, teknologiutvikling, produktutvikling og matkvalitet. Prosjektene bygger opp under målene om økt matsikkerhet og beredskap, økt verdiskaping og bærekraftig jordbruk.

Innovasjonsprosjekter i næringslivet (INP)

Figur 3.4 Samlet tilskudd på 79 mill. kroner til innovasjonsprosjekter, fordelt per fagområde. Gjelder ni prosjekter innvilget av FFL/JA i 2025 med oppstart i 2026, i mill. kroner.

3.2 Overordnet vurdering av måloppnåelse

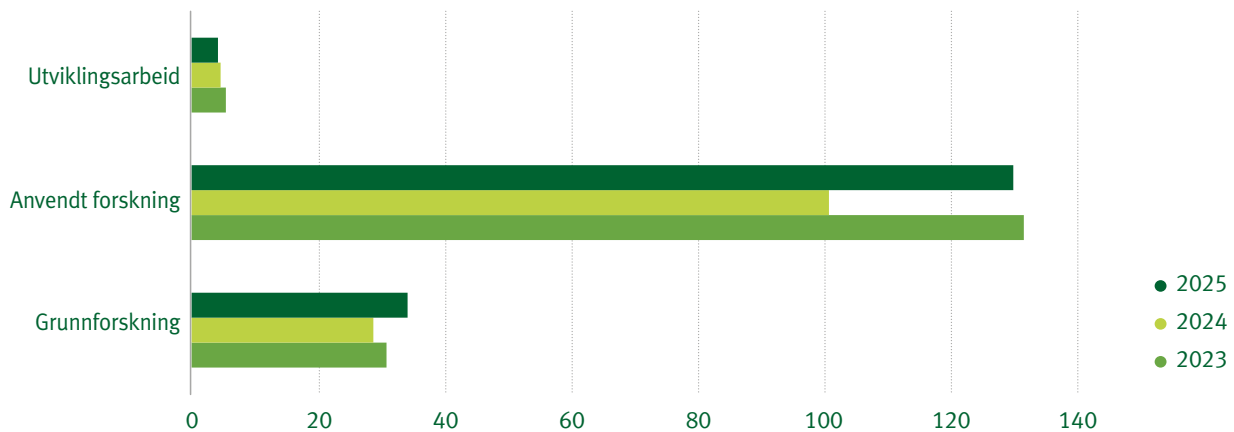
Formålet med JA-midlene er å utvikle ny kunnskap til landbruks- og matsektoren som gir nytteverdi for brukerne på kort og lang sikt. Midlene anvendes for å bidra til å nå de landbruks- og matpolitiske målene. I del 3.3 er det gjort en vurdering av resultater av forskningen som styret finansierer, og hvordan disse bidrar til å nå de landbrukspolitiske målene om matsikkerhet og beredskap, økt verdiskaping, bærekraftig landbruk med lavere utslipp av klimagasser og landbruk over hele landet. Her er det vist til konkrete forskningsresultater som svarer til utfordringer innenfor de ulike målområdene, og forventinger til hvordan prosjekter som er blitt innvilget i 2025 vil kunne bidra til å nå de landbruks- og matpolitiske målene.

I tillegg til de landbrukspolitiske målene er det også viktig at forskningen ser til at de ulike leddene av verdikjeden tilgodeses i form av resultater og kunnskap til nytte for hele næringa, og at prosjektene svarer til tematiske føringer i de årlige utlysningene.

Forenklet porteføljeanalyse

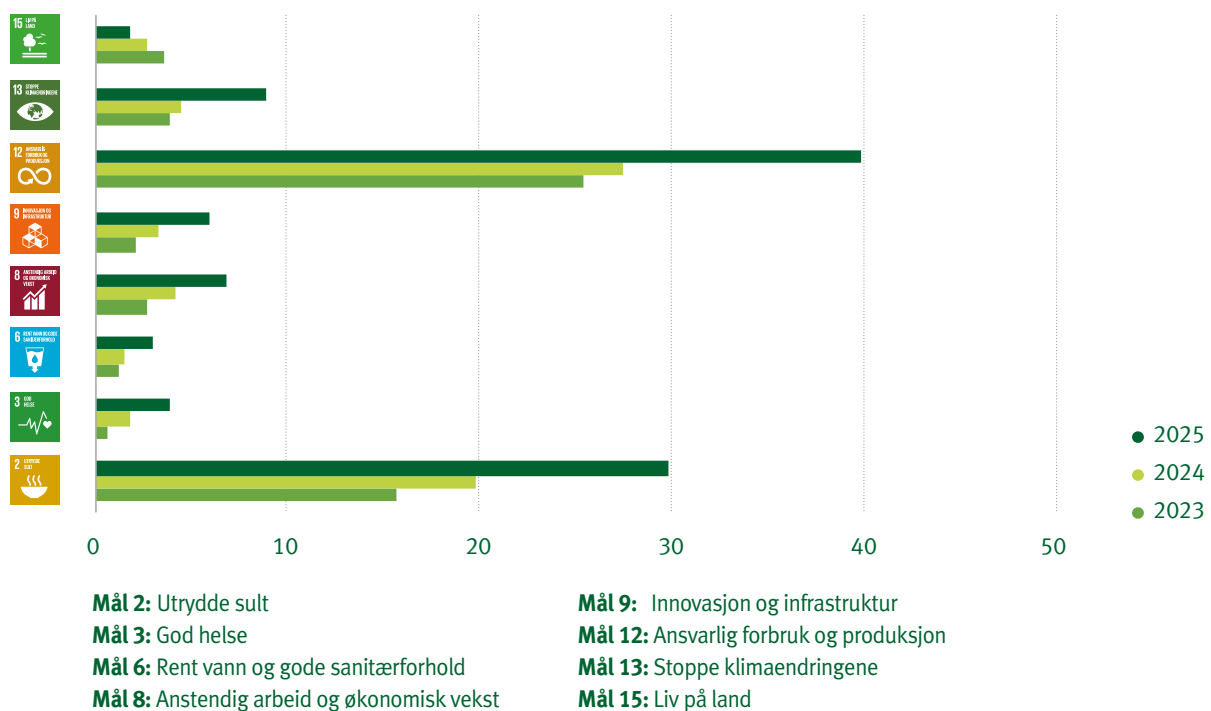
Grunnlaget for analysen er data for 129 av FFL/JAs forskningsprosjekter i 2025, til en verdi av 168 mill. kroner. Forskningsmidlenes bidrag siste tre år presenteres på områdene bidrag til ulike typer forskning og bidrag til FNs bærekraftsmål. Utgangspunktet er Forskningsrådets merking av pågående prosjekter per 31.12.2025.

Tallene viser at 77 prosent av midlene for 2025 brukes til anvendt forskning, 20 prosent til grunnforskning og tre prosent til utviklingsarbeid. Det meste av midlene brukes i henhold til formålene for midlene til anvendt forskning eller utviklingsarbeid, mens andelen som brukes til grunnforskning ligger stabilt lavt, se figur 3.5.

Figur 3.5 Porteføljen fordelt på forskningsart for 2023–2025, i mill. kroner.

I 2025 kan 60 prosent av investeringene knyttes direkte til FNs bærekraftsmål. Dette er en merkbar økning fra andelen på 48 prosent i 2024 og 33 prosent i 2023. Bærekraftsmålene er ikke et vurderingskriterium ved innvilgning av prosjekter for FFL/JA, men det vurderes likevel som positivt at forskningen finansiert av FFL/JA i økende grad støtter opp om bærekraftsmålene. I hovedsak gjelder dette Mål 2: Utrydde sult og mål 12: Ansvarlig forbruk og produksjon. Figur 3.6 viser hvilke bærekraftsmål prosjektene er relevante for, og utviklingen i FFL/JAs bidrag til de ulike målene i perioden 2023–2025.

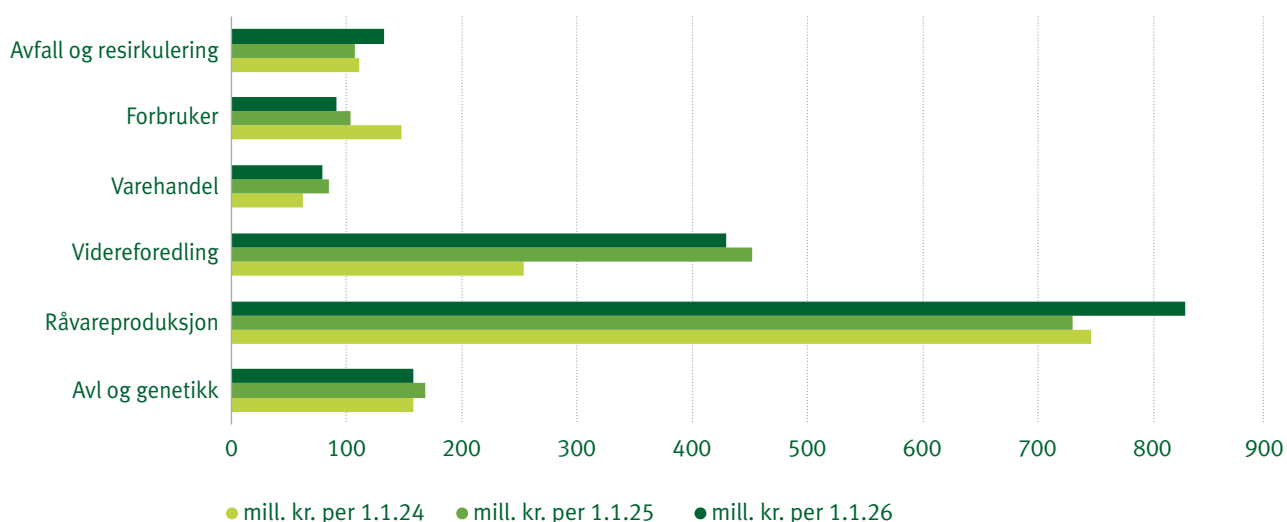
Figur 3.6 Utvikling i FFL/JAs bidrag til FNs bærekraftsmål i 2023–2025, mill. kroner.

Verdikjedeperspektiv

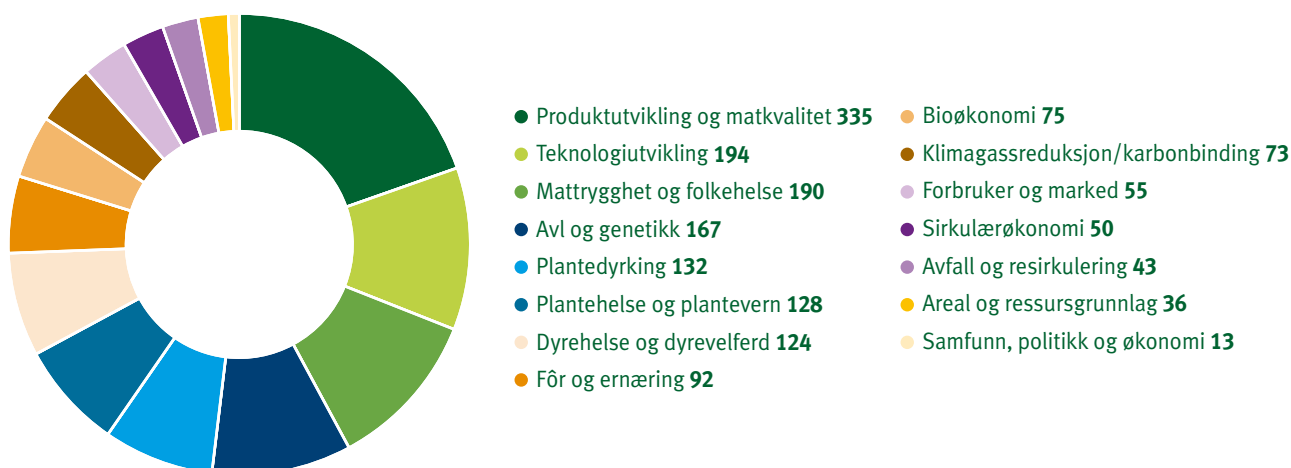
Figur 3.7 viser hvordan prosjektene i den pågående porteføljen til FFL/JA, til en verdi av 1,72 mrd. kroner, fordeler seg på de ulike leddene i verdikjeden. 350 mill. kroner fra FFL til Nofimas strategiske programmer for 2025-2028 inngår i dette. De strategiske programmene retter seg særlig mot utfordringer innen produktutvikling og matsikkerhet.

Det er FoU-aktivitet i alle ledd av verdikjeden for mat og drikke. Tilskuddet til det første leddet i verdikjeden, avl og genetikk, har ligget stabilt på rundt 160 mill. kroner de siste årene, og utgjorde i 2025 ni prosent av de totale midlene i 2025. Tilskudd til prosjekter med relevans for råvareproduksjon var på 827 mill. kroner i 2025, en økning på 97 mill. kroner fra 2024.

Dette utgjør 48 prosent av de samlede tilskuddene. Tilskudd til prosjekter innen foredlingsleddet fikk en liten nedgang i 2025, etter en økning på hele 77 prosent i 2024. I 2025 utgjorde forskningsmidler til denne delen av verdikjeden 429 mill. kroner, dvs. 25 prosent av samlede tilskudd. Midler til forskning rettet mot varehandel og forbruker under ett har hatt en svak nedgang de siste årene og utgjorde i 2025 ca. 10 prosent av de samlede midlene, dvs. 170 mill. kroner. Tilskudd til det siste leddet av verdikjeden, avfall og resirkulering, utgjorde i alt 133 mill. kroner i 2025. Dette er en økning på 26 prosent fra fjoråret, noe som henger sammen med økt oppmerksomhet på sirkularitet og bærekraftige løsninger.

Figur 3.7 Fordeling av samlet, pågående prosjektportefølje per 1.1.2026 for FFL/JA per trinn i verdikjeden for mat og drikke. Samlet verdi 1,72 mrd. kroner, inkl. Nofimas strategiske programmer. Beløp i mill. kroner.

Figur 3.8 Fordeling av samlet, pågående prosjektportefølje per 1.1.2025 for FFL/JA per tematisk føring i de åpne utlysningene av midler til forskning. Samlet verdi 1,65 mrd. kroner, inkl. Nofimas strategiske programmer. Beløp i mill. kroner bak hvert tema.

Forskning og kunnskap til nytte for landbruks- og matnæringa

Midlene spiller en viktig rolle i å støtte FoU-aktivitet i hele verdikjeden for norsk mat og drikke, og bidrar til å skape synergieffekter sammen med midler til mat- og landbruksforskning fra Forskningsrådet og andre forskningsfinansiører, som for eksempel Grofondet. Flere av prosjektene som ble avsluttet i 2025 holder et høyt internasjonalt nivå og spiller en viktig rolle i å drive forskningen fremover på sine områder. Styret erfarer også at forprosjektene har resultert i videre forskningsprosjekter- og resultater, og er et egnet virkemiddel for å avklare problemstillinger og sette i gang FoU-aktivitet i tett kontakt med næringa. Forprosjekter bidrar derfor til en mer effektiv bruk av midlene til forskningsprosjekter. Støtten som tildeles Nofima og rammetilskuddet til Forskningsrådets miljøforskning, vurderes også å være viktige virkemidler for å nå formålet for JA og de landbrukspolitiske målene. Fremfor å videreføre støtten til Forskningsrådets miljøforskning, har styret fra 2026 valgt å gi støtten til Forskningsrådets nye senteratsing for bærekraftig areal- og naturbruk.

Tematiske føringer

Forskningsmidlene bidrar til kunnskap og innovasjoner innenfor alle de tematiske områdene som er relevante for midlene. Føringerne i FFL/JAs utlysninger er kjennetegnet av sin bredde. Figur 3.8 viser hvordan prosjektenes verdi fordeler seg på de tematiske føringerne. Forskningsmidlene skal dekke en hel sektor, noe som betyr at utlysningene av midlene skal fange opp utfordringer i mange næringer og bidra til ny kunnskap på mange områder. Samlete tilskudd for FFL/JA har økt fra 1,65 mrd. kroner til 1,72 mrd. kroner i løpet av 2025. Topp tre i figur 3.8, etter produktutvikling, er teknologiutvikling, mattrygghet og folkehelse, og avl og genetikk. I tillegg er produktutvikling styrket gjennom investering i Nofimas strategiske programmer for 2025–2028. Prosjektene som inngår i figur 3.8 merkes med ett hovedtema basert på prosjektbeskrivelsen, men vil ofte bidra til måloppnåelse på andre områder.

3.3 Oppfølging av bestilling i jordbruksoppgjøret 2025

I jordbruksoppgjøret 2025 bestilte avtalepartene to utredninger til jordbruksforhandlingene i 2026. Styret lyste ut utredningsoppdragene i juni med søknadsfrist 4. september. Det kom inn én søknad til tema 1 og to søknader til tema 2. Søknadene fra henholdsvis NIBIO og SINTEF AS ble innvilget.

1. Selvforsyning og sammenlignbare tall

Prosjektansvarlig: NIBIO. Frist 10. mars. 2026
Prosjektet skal være en gjennomgang av internasjonale beregninger, sammenlignet med Norge, hvor beregningsmåten er sammenlignbar. Arbeidet skal omfatte EU og våre naboland hver for seg, samt Sveits, USA, Japan og Sør-Korea. Så langt mulig skal det beregnes selvforsyningsgrader for EU og våre naboland, og andre land med tilgjengelige data etter norsk beregningsmåte.

2. Muligheter og potensial for robotisering og automatisering i norsk kjøttindustri

Prosjektansvarlig: SINTEF AS. Utredningen skal bestå av en delrapport med frist 10. mars, og en hovedrapport med frist 10. november 2026.

Teknologiutvikling, robotisering og automatisering bidrar til å redusere produksjonskostnadene og er en del av løsningen når det gjelder mangel på arbeidskraft i norsk kjøttindustri. Med bakgrunn i behov for reduksjon av produksjonskostnader og mangel på arbeidskraft i norsk kjøttindustri, skal utredningen bl.a.

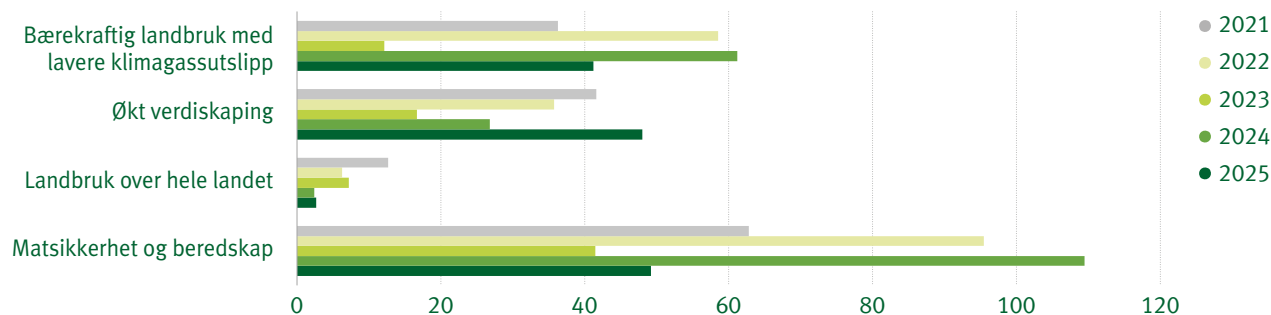
- Kartlegge omfanget av robotisering og automatisering i norsk kjøttindustri.
- Vurdere hvordan eksisterende teknologi kan tilpasses norske forhold.
- Beskrive muligheter og potensial for å ta i bruk ulike typer teknologi, inkl. en vurdering av hvordan robotisering og automatisering av tunge, arbeidskrevende og risikofylte oppgaver kan redusere produksjonskostnader og behovet for arbeidskraft.
- Foreslå tiltak for å legge til rette for effektiv implementering av ny teknologi.

3.4 Vurdering av resultatoppnåelse for landbruks- og matpolitiske mål

FoU-midler over jordbruksavtalen inngår i Statsbudsjettet under LMDs budsjettproposisjon. Midlene skal anvendes slik at de bidrar til å nå de landbrukspolitiske målene og prioriterte innsatsområder for norsk landbruk fastsatt i de årlige jordbruksoppgjørene. Disse er; matsikkerhet og beredskap, landbruk over hele landet, økt verdiskaping og bærekraftig landbruk med lavere utslipp av klimagasser, jf. Meld. St. 11 (2016-2017) *Endring og utvikling – En fremtidsrettet jordbruksproduksjon*. Rapporteringen tar utgangspunkt i prosjekter som styret mottok sluttrapportering for i 2025.

Felles FoU-innsats fra FFL og JA

Samlet for FFL og JA ble 33 små og store prosjekter avsluttet i 2025. I figur 3.9 er prosjektene gruppert etter det landbrukspolitiske målet som vurderes å være mest sentralt for prosjektet. Det presiseres at prosjekter ofte bidrar til flere av målene. Figuren gir et overordnet bilde på hvordan de siste årenes forskningsinnsats har bidratt til å nå de landbrukspolitiske målene. Den samlede verdien av avsluttede prosjekter var på 141 mill. kroner i 2025, mot 200 mill. kroner året før. Midlene har i 2025 bidratt med omtrent like mye til tre av målene, mens bidraget til målet om landbruk over hele landet er lavt.

Figur 3.9 Utvikling i tilskudd som er utbetalt fra FFL og JA til prosjekter som ble avsluttet siste fire år, fordelt per landbrukspolitisk mål. Nofimas strategiske programmer som ble avsluttet i 2024 er ikke medregnet.

Under følger omtale av aktiviteter knyttet til hvert av de landbruks- og matpolitiske målene. Der det er angitt hvor mye som er investert, inkluderer dette også bidrag fra FFL for samfinansierte prosjekter. Prosjekter som er fullfinansiert av FFL er ikke medregnet.

Matsikkerhet og beredskap

Matsikkerhet innebærer at befolkningen til enhver tid har fysisk, sosial og økonomisk tilgang til nok og trygg mat. Matsikkerheten sikres gjennom nasjonal produksjon, handel og ivaretagelse av produksjonsgrunnlaget.

En stor del av landbruksforskningen har som mål å øke avlingsvolumer og kvalitet, både innen plante- og husdyrproduksjon. Dette bidrar til økt norsk matproduksjon som er viktig både for matsikkerhet og beredskap. Også prosjekter som har mål om økt ressursutnyttelse som følge av produktutvikling, redusert matsvinn osv. er viktige i denne sammenheng.

Mål i Stortingsmelding 11 (2016-2017)

- Sikre forbrukerne trygg mat
- Auka matvareberedskap
- God dyre- og plantehelse og god dyrevelferd
- Satse på avl, forskning og utdanning for å auke bruken av dei biologiske ressursane

Overvåkningsprogrammet for mædi i norske sauebesetninger er forbedret

De siste årene er om lag 10 000 sauer per år testet gjennom det nasjonale overvåkningsprogrammet for mædi, som ble etablert i 2003. Foto: Irene S. Mjømen

Mædi er en virussykdom som forårsaker lungebetennelse, pustevansker og avmagring hos smittede sauer. Viruset ble første gang påvist i Norge i 1972. Sykdommen spredde seg, og til tross for aktiv bekjempelse og overvåking har det vært to større utbrudd, ett på Vestlandet på 1990-tallet og ett i Trøndelag i 2002–2005. Formålet med samarbeidsprosjektet «Improving detection and diagnosis of mædi/visna-virus infection in sheep in Norway», ledet av Veterinærinstituttet, var å forbedre diagnostikk og overvåking for å bidra til å utrydde sauesykdommen mædi/visna i Norge. I prosjektet ble prøver fra mædiutbruddet i 2002–2005 analysert på nytt med forbedrede tester, og resulterte i at flere prøver registrert som negative ble positive. Som et direkte resultat av prosjektet har Veterinærinstituttet gjort endringer i overvåkningsprogrammet for mædi/visna. Løsninger med inntegning av besetninger og oversikt over utbrudd på geografiske kart, og nettverkskart over dyreflyt og annen kontakt, er utviklet i prosjektet. Dette er nyttige verktøy for myndighetene og saue næringa. Med ny kunnskap fra prosjektet vil man få færre falske negative testresultater, og på den måten unngå nye utbrudd av mædi i Norge.

I alt ni prosjekter avsluttet i 2025, har bidratt til målene om matsikkerhet og beredskap. Gjennom ett forprosjekt, fem utredninger og tre forskningsprosjekter (ett samarbeidsprosjekt og to innovasjonsprosjekter), er det levert resultater som gir ny og relevant kunnskap innen råvareproduksjon og foredling.

God plantehelse, plantevern, dyrehelse og dyrevelferd er en forutsetning for matsikkerhet og beredskap.

Planteavl, husdyravl, fôr og ernæring bygger opp om målene. Det er i 2025 særlig høy oppnåelse for delmålene om god dyrehelse og dyrevelferd. I alt fem av prosjektene hadde dette som overordnet mål. To avsluttede prosjekter bidrar til målet om matvareberedskap, mens de øvrige prosjektene bidrar til mål innen planteavl og plantehelse.

Forventninger til nye prosjekter

I 2025 ble det innvilget 15 prosjekter med oppstart i 2026 som vil bidra til å nå målet om økt matsikkerhet og beredskap; Fire utredninger, tre forprosjekter og åtte forskningsprosjekter (tre samarbeidsprosjekter og fem innovasjonsprosjekter). Tre av disse handler om plantedyrking, plantehelse og plantevern, tre handler om mattrygghet og folkehelse og tre er knyttet til avl og genetik. De øvrige fem prosjektene handler om temaer innen fôr og ernæring, produktutvikling og matkvalitet, forurensing og klimatilpassing. Resultatene fra de innvilgede prosjektene vil gi ny og relevant kunnskap og bidra til verdiskaping og innovasjoner i hele verdikjeden helt fram til forbruker.

En av utredningene er «Veksthusberedskap», der Norsk Gartnerforbund skal utvikle en nasjonal strategi og beredskapsplan for hvordan norske veksthusanlegg som i dag benyttes til blomster og prydplanter raskt kan tas i bruk for effektiv matproduksjon ved en krisesituasjon.

Landbruk over hele landet

Mål i Stortingsmelding 11 (2016-2017)

- Leggjje til rette for bruk av jord- og beiteressursane
- Moglegheiter for busetjing og sysselsetjing
- Eit mangfoldig landbruk med ein variert bruksstruktur og geografisk produksjonsdeling
- Leggjje til rette for rekruttering i heile landet
- Ei økologisk, økonomisk og kulturelt berekraftig reindrift

Et aktivt landbruk i hele landet krever utnyttelse av lokale ressurser og muligheter for lønnsom drift. FoU-midlene over jordbruksavtalen bidrar til ny kunnskap som grunnlag for økte avlinger, bedre kvalitet, nye produkter og tjenester m.m. Dette kan danne grunnlaget for økt lønnsomhet, verdiskaping og konkurransekraft. Landbrukspolitikken og bruk av tilhørende virkemidler er sentral i denne sammenhengen. Forskning og utredninger knyttet til disse temaene er nødvendige, blant annet for å kunne vurdere om virkemidlene har den ønskede effekten, og for å vurdere mulige, nye virkemidler.

Ifølge styrets vurdering bidrar avsluttede, pågående og nye prosjekter samlet sett til måloppnåelse for alle de relevante delmålene knyttet til landbruk over hele landet. Tre forprosjekter avsluttet i 2025 har bidratt til landbruk over hele landet. Samtlige er helfinansiert av JA-midlene. Prosjektene har bidratt til ny og relevant kunnskap om lokal selvforsyning i Nord-Norge og utvikling av teknologi og metodikk for forvaltning av jordbruksarealer og optimalisering i verdikjeden.

Forventninger til nye prosjekter

I 2025 ble det innvilget to utredninger og et samarbeidsprosjekt med oppstart i 2026 som vil bidra til å nå målet om landbruk over hele landet. Utredningene handler om samfunn, politikk og økonomi, og samarbeidsprosjektet om teknologiutvikling.

Samarbeidsprosjektet «TechGraz: Forbedring av beitepraksis i Norge med bruk av avansert teknologi» har som formål å utvikle bedre beslutningsstrategier for beiteforvaltning ved bruk av virtuelle gjerder og fjernmålingsteknologi som droner og satellitt for å fremme drøvtyggerproduksjon basert på bærekraftige, lokale grasressurser.

Digitale verktøy og metoder for helhetlig forvaltning av jordbruksarealer

Av beredskapshensyn er det nødvendig å ta vare på og sikre drift og utvikling av landets jordressurser. Egnede areal til matproduksjon er en begrenset ressurs. Mange kommuner opplever at jordbruksarealene er utsatt for omdisponering til andre formål fordi de ofte ligger i områder med utbyggingsspress.

Kommuner, sektormyndigheter og KS har gjennom flere møter med SINTEF vist stor interesse for bedre verktøy og arbeidsprosesser i arealplanleggingen. Forprosjektet «Jord og bærekraftig arealbruk», ledet av SINTEF Digital, hadde som hovedmål å utvikle

et kunnskapsgrunnlag for videre arbeid med digitale verktøy og arbeidsprosesser som bidrar til å sikre helhetlig forvaltning av jordbruksarealer og samtidig ivaretar bærekraftdimensjonene økonomi, miljø og sosiale forhold. Nettverk og kompetanse utviklet gjennom prosjektet har dannet grunnlag for to hovedprosjektsøknader i 2025 til henholdsvis Interreg og Norges forskningsråd (Utlysningen «Arealer under press»), og danner også grunnlag for ytterligere forskning på bærekraftig arealforvaltning og matsikkerhet.

Nye veiprojekter er et eksempel på formål som vil legge beslag på dyrka og dyrkbar jord i årene som kommer. Illustrasjonsbilde fra E18 over elva Hera ved Rova, Indre Østfold, 2015. Foto: Oskar Puschmann, NIBIO

Økt verdiskaping

Økt verdiskaping skal sikres gjennom konkurransedyktig råvareproduksjon og næringsmiddelindustri, samt gjennom lønnsom utnytting av gårdens samlede ressurser.

Måloppnåelsen for de fleste delmålene innenfor dette landbruks- og matpolitiske målet er god. Tematikk og fordeling mellom de ulike produksjonene varierer noe fra år til år, men sett over tid, er det jevnt over god spredning mellom de relevante temaene, ulike produksjoner og de ulike leddene av verdikjeden.

Prosjektene omfatter temaer som metode- og produktutvikling, teknologiutvikling og optimalisering i verdikjeden. Forskingen gir økt verdiskaping gjennom økt utnyttelse av råvarer, ny eller bedre kvalitet på produkter og automatisering. JA har finansiert fire prosjekter avsluttet i 2025 som har bidratt til økt verdiskaping: én utredning, ett forprosjekt og to forskningsprosjekter (ett samarbeidsprosjekt og ett innovasjonsprosjekt). To av prosjektene handler om å øke norsk matproduksjon og konkurransevne, og utvikle Norge som matnasjon, ett prosjekt handler om prosesseringsmetoder for kraftfôr av insekter og ett prosjekt handler om å utnytte gårdens samlede ressurser gjennom hjortehold.

Mål i Stortingsmelding 11 (2016-2017)

- Utnytte marknadsbaserte produksjonsmøglicheter
- Ei konkurransedyktig og kostnadseffektiv verdikjede for mat
- Ei effektiv og lønnsam utnytting av garden sine samla ressursar
- Vidareutvikle Noreg som matnasjon
- Leggje til rette for bonden sine inntektsmøglicheter og evne til å investere i garden
- Berekraftig skogbruk og konkurransedyktige skog- og trebaserte verdikjeder

Markedsmuligheter for biprodukter av fjørfe

Prøver fra proteinhydrolysater fra fjørfe gjøres klare til sensorisk analyse hos Nofima, Ås.
Foto: Mari Øvrum Gaarder, Nofima

En tredjedel av all mat som produseres går til spille, og for kjøtt utgjør dette 20 prosent for alle ledd i verdikjeden. Bakgrunnen for innovasjonsprosjektet «HydroSens: Første generasjon av dyreavlede hydrolysater som tilfredsstiller sensoriske forhold og forbrukernes etterspørsel», ledet av Nortura SA, var å utvikle smaksnøytrale protein-hydrolysater med høy teknisk kvalitet fra biprodukter av fjørfe som egner seg til konsum. Prosjektet har styrket samarbeidet mellom industri og forskningsmiljøer, og gitt verdifull kompetanse innen enzymatisk hydrolyse, filtreringsteknologier, smaksmaskering, sensorisk analyse, forbrukerinnsett og produktutvikling. Denne kunnskapen legger et solid grunnlag for videre kommersialisering av smaksnøytraliserte proteinhydrolysater fra kylling og kalkun, og for utvikling av nye, proteinrike produkter til helsefokusede markeder. På samfunnsnivå bidrar prosjektet til å redusere matsvinn og skape merverdi av allerede eksisterende råvarer. Det er et godt eksempel på hvordan teknologi og forskning kan bidra til mer bærekraftige matsystemer, der ressurser utnyttes bedre og nye markedsmuligheter åpnes både nasjonalt og internasjonalt.

Forventninger til nye prosjekter

Ni prosjekter innvilget i 2025, med oppstart i 2026, vil kunne bidra til økt verdiskaping; To utredninger, fire samarbeidsprosjekter og tre innovasjonsprosjekter. Tematikken spenner bredt, og berører plantedyrking, plantehelse og plantevern, sirkulærøkonomi, teknologiutvikling, produktutvikling og matkvalitet samt forbruker og marked. Prosjektene dekker hele verdikjeden, fra råvareproduksjon til foredling og avfall/resirkulering. Det er særlig forventninger om økt verdiskaping som følge av fokuset på bedre utnyttelse av råvarer, både gjennom redusert svinn i produksjonen og økt konkurransekraft i markedet.

NTNUs prosjekt «Food2Feed: Fra matsvinn til bærekraftig fôr med sirkulær logistikk og biokonvertering gjennom larver» er et tverrfaglig prosjekt som integrerer forskning innen forsyningskjedehåndtering, logistikk, driftsforskning og bioteknologi for å utvikle et effektivt sirkulært system for insektbasert proteinproduksjon. Prosjektet bidrar til Norges mål om å redusere matsvinn, fremme bærekraftig fôrproduksjon og øke bruken av norske råvarer.

Bærekraftig landbruk med lavere utslipp av klimagasser

Mål i Stortingsmelding 11 (2016-2017)

- Redusert forureining frå landbruket
- Reduserte utslepp av klimagassar, auka opptak av CO₂ og gode klimatilpassingar
- Bærekraftig bruk og eit sterkt vern av landbruket sine areal og ressursgrunnlag
- Vareta kulturlandskapet og naturmangfaldet

Bærekraft har en økonomisk, sosial og miljømessig dimensjon. Den økonomiske og sosiale dimensjonen ligger i målene om matsikkerhet og økt verdiskaping. Styret har i de siste års utlysninger av midler til utredninger, forsknings- og forprosjekter løftet fram klima og miljø som viktige områder der det er behov for mer kunnskap, forskning og innovasjon. Dette vises igjen i porteføljen med pågående prosjekter.

To samarbeidsprosjekter og ett forskerprosjekt som ble avsluttet i 2025 har bidratt til målet om bærekraftig landbruk med lavere utslipp av klimagasser. Forskerprosjektet «Klimasmart skogbruk» ble bestilt i jordbruksoppgjøret 2017, jf. Prop. 94 S (2017–2018).

Forventninger til nye prosjekter

I 2025 innvilget styret seks prosjekter med oppstart i 2026 som kan bidra til bærekraftig landbruk med lavere utslipp av klimagasser; to forprosjekter, to utredninger, ett samarbeidsprosjekt og ett innovasjonsprosjekt. De dekker fagtemaer som jordhelse, areal- og ressursgrunnlag, energitiltak, klimagassreduksjon/karbonbinding og klimatilpassing, fôr og ernæring og teknologiutvikling.

NIBIOs utredning «SPOR: Utforske kunnskapspotensialet som ligger i sporingsdata fra beitedyr i utmarka», skal bidra med ny kunnskap og innsikt i hvordan sporingsdata fra beitedyr i utmark kan være til nytte for bonden og arealforvaltningen for å sikre bærekraftig forvaltning av utmarksbeiteressursene.

Klimasmart skogbruk bidrar til reduserte klimagassutslipp

I Norge og resten av Europa forventes varmere temperaturer og mer ustabil vær som kan føre til flere stormer, insektangrep, råteskader og skogbranner i årene som kommer. Prosjektet «Klimasmart skogbruk» ble ledet av NMBU og utviklet for å hjelpe skogpolitiske beslutningstakere, skogeiere og andre interessenter med å håndtere disse utfordringene. Målet var å finne smartere måter å forvalte skog på, slik at den kan lagre mer karbon, holde seg sunn og robust mot klimaendringer, og samtidig levere tømmer og gi inntekt. Å utvikle et vitenskapelig rammeverk som tar hensyn til karbonbinding, strålingspådriv, substitusjonseffekter og risiko på en helhetlig måte, samtidig som skogeierens inntekter ivaretas, var også et mål.

Resultatene fra prosjektet bidrar til at skogbruk reduserer netto klimagassutslipp og ivaretar skogøkosystemene for framtidige generasjoner. Funnene forventes å påvirke nasjonal skogpolitikk, og gi skogeiere konkrete strategier for å tilpasse seg klimaendringer. For forskningsmiljøet gir prosjektet et innovativt, integrert rammeverk for å analysere skogbruk og klima, fylle kritiske kunnskapshull og gi et grunnlag for videre studier.

Lukkede hogster vil være positivt for naturmangfold og er en god risikosprednings-strategi for klimatilpasning, men i omstillingsfasen fra åpne hogstformer til lukkede må en forvente at tilveksten, og dermed karbonopptak og inntekter reduseres. Foto: Tron Eid, NMBU

3.5 Vurdering av resultatoppnåelse for rammebevilgninger

Støtte til norsk-svensk hesteforskningssamarbeid

Stiftelsen Håstforskning ble etablert i 2004 og i 2009 inngikk JA-styret, Norsk Rikstoto, Norges forskningsråd og Norsk Hestesenter en avtale om å støtte et samarbeid om hesteforskning med stiftelsen. Norsk Hestesenter koordinerer den norske deltakelsen. De rapporterer årlig til JA-styret om forskningsaktiviteten gjennom norsk-svensk hesteforskning. Styret har lagt vekt på at midlene skal gå til prosjekter med potensial for jordbruksrelatert verdiskaping. Samarbeidet på tvers av landegrensene bidrar til forskning av høy kvalitet og kunnskaps- og kompetanseoppbygging, til nytte for begge land. Det gir muligheter til å gjennomføre større prosjekter av felles interesser og felles arenaer for formidling og innovasjon.

Målet med forskningen er å bedre hestens helse og velferd, øke hestens synlighet og forståelse for hestens rolle i samfunnet, samt å bidra til økt verdiskaping innen hestenæringen. Forskningen kan også bidra til å finne nye anvendelsesområder for hest innenfor hele spekteret av humanhelse. Det legges stor vekt på formidling av prosjektene. I søknaden må søkerne beskrive hvordan de forventede resultatene skal formidles til praktisk hestenæring/hesteeiere og hvordan prosjektet vil arbeide for at resultatene tas i praktisk bruk i næringen.

Etter søknad fra Norsk Hestesenter vedtok styret i 2021 å videreføre støtten med 2,5 mill. kroner per år, totalt 10 mill. kroner, for perioden 2022–2025. I jordbruksoppgjøret 2025 ble det bestemt at fra og med 2026 skal forvaltningen av midlene til norsk-svensk hesteforskning overføres fra JA-styret til Landbruksdirektoratet, jf. Prp. 149S (2024-2025). 2025 var derfor det siste året JA-styret innvilger midler til dette formålet.

Det har vært en rekke helnorske eller norsk-svenske prosjekter som bidrar til verdiskaping relatert til jordbruk siden samarbeidet om hesteforskning startet. Hest har fortsatt stor betydning for norsk landbruk, og bidrar til sysselsetting og verdiskaping. Hesteholdet gir behov for lokal fôrproduksjon, og hesten som beitedyr bidrar til å holde kulturlandskapet i hevd. En del av forskningsprosjektene som innvilges bidrar til jordbruksrelatert verdiskaping direkte, blant annet prosjekter knyttet til fôrproduksjon. For de som på ulike måter bruker hest som del av gårdsdriften eller som tilleggsnæring, er det flere prosjekter som bidrar positivt til verdiskapingen.

JA – Årsrapport og regnskap 2025

FORSKNINGSPROGRAM

Stiftelsen Håstforskning forsknings- og utviklingsprogram er inndelt i to programområder:

Veterinærmedisin, husdyrvitenskap og teknologi

- Helse og velferd
- Avl og reproduksjon
- Fôring, oppdrett og hestehold
- Teknologitvutvikling
- Velferd i bruk av- og kommunikasjon med hesten

Samfunnsvitenskap og humaniora

- Forholdet mellom hest og menneske
- Forholdet mellom hest og samfunn
- Forholdet mellom hest og miljø
- Velferd i bruk av og kommunikasjon med hesten

Det er i alt 17 pågående forskningsprosjekter med norsk deltakelse, hvorav fire er helnorske. To norsk-svenske samarbeidsprosjekter startet i 2025. I alt sju prosjekter ble avsluttet i 2025, hvorav ett helnorsk og to norsk-svenske samarbeidsprosjekter. Fem av prosjektene omhandler temaer innen veterinærmedisin og husdyrvitenskap, to har samfunnsvitenskapelige temaer.

Utnevnelsen *Årets hesteforskningsprosjekt* gikk i 2025 til samarbeidsprosjektet «Rytterforståelse i praksis – Hvordan lære opp ryttere». Prosjektet er ledet av Anna Byström, Sveriges lantbruksuniversitet og Sigrid Lykkjen, NMBU.

Forventninger til nye prosjekter

Stiftelsen Håstforskning bevilget midler til seks nye forskningsprosjekter i desember 2025, hvorav to av disse er samarbeidsprosjekter mellom Norge og Sverige, de øvrige er svenske. Alle prosjektene har et potensiale til å forbedre hestens helse og velferd. Prosjektene omhandler forebyggende tiltak og forbedret diagnostikk, noe som vil gi viktige verktøy for en mer bærekraftig utvikling innen hestevelferd.

Støtte til planteforedlingsforskning

Som det eneste selskapet i Norge som utvikler nye plantesorter, spiller Graminor AS en viktig rolle for jord- og hagebruksnæringen. Graminor arbeider kontinuerlig for å utvikle nye og bedre sorter tilpasset norske dyrkingsforhold, og for å imøtekomme markedets ønsker.

Den årlige støtten til Graminors planteforedlingsforskning for perioden 2024–2027 er på fire mill. kroner. I Graminors FoU-strategi for perioden, er hovedmålet å ta i bruk nye foredlingsteknologier og -strategier for å utvikle sorter som tåler utfordringer knyttet til klimaendringer. I strategien er prioriteringene delt inn i fem hovedområder: plantespesifikk forskning, bruk av fenotypingsteknologi, videreutvikling av genomisk seleksjon, utnyttelse av «big data»-analyseverktøy og utforskning av genredigering.

I 2025 har FoU-innsatsen vært rettet mot testing, evaluering og tilpasning av ny teknologi og kunnskap i foredlingsprogrammene. Dette er nødvendig for å øke effektivitet og presisjon i programmene, og slik akselerere utviklingen av robuste plantesorter som tåler nordiske vekstforhold og et klima i endring. I tillegg har Graminor jobbet for å styrke nasjonalt og internasjonalt samarbeid med en intensjon om å sikre tilgang til ny metodikk og effektiv overføring av forskningsresultater.

Graminor har også i 2025 drevet utviklingsarbeid innen planlegging av speed breeding i egne kornprogram. Arbeidet har omfattet vurdering av infrastruktur, dyrkingsmetodikk og styring av lys- og klimaforhold i kontrollerte omgivelser. I tillegg har de sett på hvordan raskere generasjonsomløp kan kombineres med eksisterende genomiske og fenomiske verktøy.

Målet med Graminors FoU-arbeid er å teste, evaluere og implementere moderne teknologier og kunnskap inn i sine foredlingsprogram. Dette skal forbedre effektiviteten og akselerere utviklingen av nye robuste sorter tilpasset nordisk klima. De jobber også for å styrke nasjonalt og internasjonalt samarbeid for å utvikle og oversette resultater fra ulike forskningsaktiviteter til moderne foredlingsverktøy.

Graminor har initiert og er deltaker i flere nye forskningsprosjekter som startet opp i 2025:

- NoBlight: Nye utfordringer med gamle potet-sykdommer. Integrrert plantevern for bekjempelse av tidlig og sen tørråte
- Oat2Feed: Produksjon av sunn norsk havre til fôr
- SmartWheat: Utnytte KI-modeller for klimabestandige hvetesorter i bærekraftig landbruk

I tillegg til de nye prosjektene bruker Graminor støtten til et senter for forskningsdrevet innovasjon som ledes av NORCE, fire innovasjonsprosjekter, tre samarbeidsprosjekter og tre forskerprosjekter.

Forventninger til nye prosjekter

Av de prosjektene som startet opp i 2025 viser vi til «Oat2feed» som har som mål å redusere risikoen for mykotoksiner i havre, og å bedre næringsverdien slik at havre fortsatt kan benyttes til å produsere mat med høy ernæringsmessig kvalitet. Prosjektet skal bygge et kunnskapsgrunnlag for å sikre produksjon og utnyttelse av havre som fôr til dyr. Prosjektet ledes av NMBU og er finansiert av FFL/JA med 15 mill. kroner.

I prosjektet NoBlight er målet å utvikle ny kunnskap om sykdommene tørråte, tørrfleksjuke og IPV verktøy og strategier slik at pesticidforbruket kan reduseres. NoBlight ledes av NIBIO og finansieres av FFL/JA med rett under 15 mill. kroner.

NoBlight skal utvikle ny kunnskap om sykdommene tørråte og tørrfleksjuke. Bildet viser et testfelt for tørråte. Foto: Graminor AS

Støtte til Forskningsrådets miljøforskning

I 2023 innvilget styret 3,25 mill. kroner per år og totalt 9,75 mill. kroner til videreføring av støtten til Forskningsrådets miljøforskning for perioden 2024–2026. Miljøforskningen inngår i Forskningsrådets portefølje for klima og miljø som bl.a. har ansvaret for landbasert naturmangfold og miljø. Porteføljen skal gi økt kunnskap om sentrale miljøutfordringer, og gi forvaltning, næringsliv og samfunnet ellers et bedre grunnlag for en grønn omstilling. Midlene fra JA har blitt kanalisert gjennom utlysningene «Arealer under press» og «Mat, miljø, klima og folkehelse».

Resultater

Fem av de 12 prosjektene som ble avsluttet i 2025 vurderes å være relevante for landbruks- og matnæringa. I prosjektet «AgriDeer: Skader og mer: Rollen til jordbruksland for hjorteviltbestander» i regi av Universitetet i Oslo undersøkte man hvordan hjort bruker innmark i Norge og hvordan dette påvirker både hjortebeholdningen og landbruket. Dette er kunnskap som kan brukes til å redusere skader på innmark og sikre en balansert forvaltning av hjortebeholdningen. Aquateam COWI AS har gjennom prosjektet «RenCARBio: Biokull som et kvalitetsresirkuleringsprodukt fra organiske avfallsfraksjoner» utviklet og optimalisert pyrolyseprosessen for husdyrgjødsel og biorest. Dette har gitt opptil 80 prosent reduksjon i avfall og fjerning av hovedforurensninger. Prosessen gir biokull med konsentrert fosfor og forbedret plantevekst sammenlignet med mineralgjødsel, men forutsetter kontroll med tungmetaller, spesielt sink, for å sikre trygg bruk i landbruket.

Basert på rapportering fra Forskningsrådet og omtale av innvilgede og avsluttede prosjekter, vurderer styret det som at resultatene fra forskningen bidrar til å nå FFL sitt formål. Det er viktig at landbruks- og matnæringa bidrar med å finansiere forskning og skape økt kunnskap som tar for seg miljøutfordringer og landbrukets rolle i denne sammenhengen. Samarbeidet med Forskningsrådets miljøforskning har gitt synergi og merverdi ved at landbruk har blitt en naturlig og integrert del av miljøforskningen, og styret mener derfor at vi har fått mer ut av midlene som har blitt investert gjennom dette samarbeidet, enn om vi hadde lyst dem ut selv.

Kunnskapsplattform for resirkulert emballasje

Gjennom samarbeidsprosjektet «RecyFoodPack: Resirkulert plast til emballasje for næringsmidler» har Norner Research AS i samarbeid med bl.a. Nofima, utviklet innovative plastemballaseløsninger for mat, med mål om økt bruk av resirkulert plast, samtidig som matsikkerhet ivaretas. I prosjektet har man undersøkt ulike systemer for innsamling, gjenvinning og bruk av resirkulert plast, inkludert lukkede kretsløp og funksjonelle barrierer.

RecyFoodPack har utviklet løsninger som reduserer matsvinn og øker matsikkerheten gjennom innovative emballaseløsninger. Prosjektet har lagt til rette for bruk av resirkulert plast i matemballasje, blant annet via mono-materialer og resirkulerbare løsninger. Det er gjennomført LCA-analyser for å dokumentere miljøeffekter og koble innsatsen til flere bærekraftsmål. Resultatene videreføres i prosjektet Re3Plast, og gir grunnlag for nye mål i emballasjeforskriftene samt forbedrede innsamlings- og sorteringssystemer.

Resultatene vil kunne bidra til å møte Norges sirkulære mål og nye krav for emballasje mot 2030 og 2040.

RecyFoodPack har utviklet en omfattende kunnskapsplattform for sikker matemballasje fra resirkulert plast.
Foto: Marit Kvalvåg Pettersen, Nofima

3.6 Vurdering av effektiv ressursbruk

Styret erfarer at «Forskningsmidlene til jordbruk og matindustri» blir stadig viktigere. Dette synliggjøres gjennom en økning av antall søknader til forskningsprosjekter og til utredninger og forprosjekter. Det er også større forventning fra omverdenen, til hva forskning finansiert av styrene kan bidra med. Økt aktivitet og økte forventninger påvirker behovet for tilstrekkelige ressurser for levering av gode tjenester fra Landbruksdirektoratet.

De administrative kostnadene for 2025 var 1,4 mill. kroner. De utgjør 2,2 prosent av JAs samlede omsetning i 2025. Sekretariatets ressurser består av fire årsverk, hvorav 3,6 årsverk er finansiert av FFL. 0,4 årsverk dekker deler av JAs sekretariat og er finansiert over Landbruksdirektoratets driftsbevilgning. I tillegg kommer 0,8 årsverk til administrative tjenester som er finansiert av FFL.

FFL og JA deler på kostnadene ved kjøp av tjenester fra Forskningsrådet. Fordelingen for 2025 er 75 prosent for FFL og 25 prosent for JA, og er basert på andel utbetalt tilskudd fra hver av ordningene. Samme fordeling brukes for styrekostnadene som i 2025 inkluderer utgifter til juridisk vurdering av statsstøtte til utredninger og forprosjekter og innspillsseminar. Styregodtgjøring og reisekostnader følger statens satser.

Styret vurderer at midlene er forvaltet på en kostnadseffektiv måte under fellesbetegnelsen «Forskningsmidlene for jordbruk og matindustri». Bruk av Forskningsrådets systemer og tjenester gir en mer effektiv bruk av midlene og god kvalitetssikring, sammenlignet med dersom styret og sekretariatet for JA alene skulle lyst ut, behandlet og fulgt opp forskningsprosjekter. Den felles forvaltningen med JA-styret gir også en effektiv og helhetlig bruk av midlene.

Siden styrene for FFL og JA vedtok sin første strategi i 2018, har styret erfart at strategi, handlingsplan og utlysingsplan har bidratt til mer effektiv og målrettet ressursbruk. Gjeldende strategi (2023–2027) angir de strategisk viktige målene som styrene skal levere på. Handlingsplanen gir en konkret beskrivelse av hva styrene skal gjennomføre det kommende året for å nå de strategiske målene. Styrebehandling av handlingsplanen hvert halvår gjør at styrene følger godt med og kan prioritere mellom oppgaver, gitt de ressurser som er tilgjengelig. Utlysingsplanen gir forutsigbarhet slik at styret kan diskutere innholdet i utlysningene på riktig tidspunkt.

I denne sammenhengen er et velfungerende sekretariat og et godt og tett samarbeid med Forskningsrådet viktig. Styret opplever at det administrative samarbeidet fungerer godt og er avgjørende for god kontroll og oppfølging av midlene.

Del 4: Styling og kontroll

Foto: Chris Ensminger, Unsplash

4. Styring og kontroll

Overordnet tilstandsvurdering av styring og kontroll

Det er styrets vurdering at eksisterende rutiner og instruks, samt gjennomførte aktiviteter og kontrolltiltak, til sammen sikrer god og tilfredsstillende forvaltning av forskningsmidlene i overensstemmelse med gjeldende regelverk. Ingen vesentlig styringssvikt, feil eller mangler er avdekket i år.

Resultat- og regnskapsinformasjon

Styret vurderer Landbruksdirektoratets resultat- og regnskapsinformasjon som relevant og pålitelig. Riksrevisjonen kontrollerer årlig årsregnskap og grunnlaget for fondets utbetalinger. Per dags dato er ikke revisjonen av regnskapet for 2025 ferdig.

Andre forhold

Avtale om kjøp av tjenester fra Forskningsrådet

Styret kjøper tjenester av Forskningsrådet (FR) til administrativt arbeid knyttet til utlysning, søknadshåndtering, kontraktsinngåelse og prosjektoppfølgning for forskningsprosjekter. I 2025 ble regulering av kjøp av tjenester skilt ut fra samarbeidsavtalen som også inkluderte strategisk samarbeid. Målet var å tydeliggjøre rolle-, ansvars- og oppgavefordeling mellom styrene, Landbruksdirektoratet og FR. Den nye avtalen om kjøp av tjenester gir styrene bedre kontroll med midlene. Strategisk samarbeid er heretter regulert i en egen avtale.

Terminerte prosjekter

I 2025 ble tre innovasjonsprosjekter avbrutt grunnet økonomiske utfordringer. Ett prosjekt var inne i sitt siste år og hadde mottatt 4,1 mill. kroner fra Forskningsrådet siden oppstartsåret 2023. Utbetalingene er gjort på grunnlag av godkjente regnskapsrapporter for 2023 og 2024. Framdriften i FoU-aktivitetene i prosjektet har vært tilfredsstillende. Forskningsrådet har på denne bakgrunn ikke krevd den utbetalte støtten tilbakebetalt.

Avsetningskontoen hos Forskningsrådet er avvirket

Fram til 31.12.2024 har Landbruksdirektoratet overført midler til FR i henhold til vedtak om tilskudd for innvilgede prosjekter. I påvente av at FR skulle utbetale tilskudd for gjennomførte aktiviteter i prosjektene, stod midlene på en avsetningskonto. Fra 2025 gikk FR fra å være et nettobudsjettert forvaltningsorgan med særskilte fullmakter til et ordinært bruttobudsjettert forvaltningsorgan. Endringen innebar at FR ikke lenger kunne overføre ubrukte midler fra ett budsjettår til det neste. Gjenstående midler på avsetningskontoen er derfor tilbakeført til FFL og JA.

Ny rutine for utbetaling av tilskudd via Forskningsrådet

Fra 1.4.2025 ble tidligere praksis for utbetaling av tilskudd via FR, erstattet av en akonto-ordning. Landbruksdirektoratet utbetaler nå forskudd til FR fire ganger i året. Behovet for midler neste kvartal estimeres av FR, med fratrukk av gjenstående saldo for forrige kvartal. Landbruksdirektoratet kontrollerer hver måned tilskuddene som FR har utbetalt. De få avvikene som er funnet er blitt korrigert, og har ført til bedre rutiner både hos Landbruksdirektoratet og FR.

Internkontrollsystem etablert

Styrene har i 2025 videreutviklet og etablert internkontroll for forvaltning og administrasjon av forskningsmidlene, herunder innkreving av forskningsavgifta. Internkontrollen tydeliggjør roller, ansvar og oppgaver for FFL og JA og bygger på styrenes instruks som er gitt av LMD. Internkontrollen består av ett styrende dokument, én instruks for sekretariatet og én instruks for øvrige avdelinger i Landbruksdirektoratet. I tillegg kommer rutiner (prosedyrer) for hvordan spesifikke oppgaver skal utføres.

Del 5: Vurdering av fremtidsutsikter

Foto: Visuals by FB, Pexels

5. Vurdering av fremtidsutsikter

Alle ledd i verdikjeden for mat og drikke er avhengig av forskning og utvikling for å skape innovative, lønnsomme og bærekraftige løsninger i møte med framtiden. Vår vurdering er at framtidens utfordringer er komplekse og i mange tilfeller krever tverrsektorielle tilnærminger for å nå sektorielle mål. Framtidsrettet forskning må ha en mer systematisk tilnærming der samarbeid mellom ulike fagdisipliner inngår. Dette er særlig viktig i møte med en stadig mer urolig og uforutsigbar verden. De siste års internasjonale hendelser har aktualisert beredskap, matsikkerhet og forsynings-sikkerhet som viktige satsingsområder både nasjonalt og internasjonalt.

Kompleksiteten i utfordringene for verdikjeden for mat og drikke har også økt fordi Norge blir påvirket og utfordret av målsettinger som settes i EU. Der landbruks-unntaket til nå har skjermet jordbruket, utarbeides det nå forordninger, direktiver og strategier i EU som får virkning for norsk jordbruk. Disse vil kunne få betydning for og på sikt bli implementert i norsk virkemiddelbruk. Dette vil også påvirke jordbruksnæringen.

Det er ikke bare internasjonal kontekst som bidrar til et sammensatt utfordringsbilde. Verdikjeden for mat og drikke er også preget av nasjonale problemstillinger som konkurransen om relevant og kompetent arbeidskraft. Kompetansebehovene i sektoren er sammensatte. Det må legges til rette for videreutdanning og spesialisering slik at arbeidstakerne kan møte morgendagens utfordringer. Næringa og industrien må også synliggjøre sektoren som en attraktiv arbeidsplass med muligheter. Hele matsystemet er avhengig av tilgang på kompetent og tilstrekkelig arbeidskraft for å kunne levere på de landbruks- og matpolitiske målene. Utfordringene som er nevnt her, er også blant dem vi fikk beskrevet i forbindelse med innspillsseminaret som styrene arrangerte for næringen og forskningsaktørene i juni 2025. Ambisjonen til styrene er å arrangere innspillsseminar hvert annet år nettopp for å få innspill til utfordringsbildet og forskningsbehovene for verdikjeden for mat og drikke.

Innspillene vi fikk om forskningsbehov kan på overordnet nivå oppsummeres med; mat- og forsynings-sikkerhet, klima, miljø og sirkulærøkonomi, teknologi og digitalisering samt samfunn og forbruker. Disse forskningsbehovene er ivaretatt i utlysningstekstene for forsknings-, forprosjekter og utredninger i 2025.

I tillegg til trendene ovenfor ønsker vi å fremheve noen tema som vi tror vil prege arbeidet med forskning og utvikling fremover.

Kunnskap om sunn og trygg mat

Forbrukernes informasjonskilder er blitt mer mangfoldige enn tidligere. Mange er interessert i mat, råvarer og kosthold, og trendene snur fort. Forskningsbasert kunnskap er derfor avgjørende for å opprettholde og videreutvikle konkurransedyktige og bærekraftige verdikjeder for mat og drikke. I dette informasjonslandskapet er det viktig med tydelige leverandører av forskningsbasert kunnskap. FoU-aktørene må bidra med formidling av forskningsbasert kunnskap og delta aktivt i samfunnsdebatten. Kunnskap må ligge til grunn for de valg som beslutningstakere og næringen gjør. Målet er å produsere trygg og sunn mat som er tilpasset forbrukernes behov, også når disse er i endring.

Teknologisk utvikling

Teknologiske og digitale løsninger vil bli avgjørende for å utnytte potensialet i norsk mat- og drikkeproduksjon. Presisjonsjordbruk, robotisering og KI-drevne løsninger er sentrale verktøy for å optimalisere ressursbruk og redusere kostnader, og digitalisering og automatisering vil kunne gi bedre overvåking og styring fra jord til bord. I 2025 ba Stortinget regjeringen om å legge fram en strategi for hvordan Norge kan lykkes med agritech, herunder styrket utvikling, forskning og økt kommersialisering i Norge, samt hvordan ta i bruk slik teknologi i landbruket og mat- og drikkeindustrien. Vi forventer at teknologisk utvikling og digitalisering også vil prege forskning og innovasjon i årene som kommer, og at forskning vil spille en avgjørende rolle det teknologiske skiftet næringen står i.

Beredskap og tilpasning i møte med klimaendringer

Klimaendringer og naturkatastrofer kan skape store utfordringer for både råvareproduksjon, industri og forsyningslinjer. Et mer uforutsigbart klima endrer forutsetningene for norsk matproduksjon. Det er et økende behov for mer kunnskap om mer langsiktig tilpasning av norsk matproduksjon. Vi trenger forskningsmiljøer som kan finne løsninger i møte med klimautfordringer, men også nye muligheter.

På den andre siden kan klimaendringene også føre til hendelser som setter selvforsyningssevnen og forsyningsikkerheten på prøve. Forsyningsikkerhet i verdikjeden for mat og drikke må favne alt fra innsatsvarer og energi til ferdige produkter i butikkhylla. FoU-aktører må bidra med kunnskap om fremtidens klimautfordringer, og samtidig kunne komme med robuste løsninger i alle verdikjedens ledd som er tilpasset norske forhold.

Utvalg om fremtidens matsystem

Regjeringen har oppnevnt et utvalg som i 2026 skal legge fram en NOU om fremtidens matsystem. Fremtidsrettet matproduksjon må tilpasses norske forhold og de naturressursene som er tilgjengelige. Utredningen skal peke på nødvendigheten av å se sammenhengene mellom de sentrale nasjonale og internasjonale målsettingene og forpliktelsene som påvirker matsystemet. Styret har forventninger til at utredningen vil fremheve utfordringer som kan løses med forskning, og som vil inngå i prioriteringene til FFL/JA i årene fremover.

Del 6: Årsregnskap

Foto: mikolaj7771, DepositPhotos

6. Årsregnskap

Landbruksdirektoratet leverer en egen årsrapport med regnskap for Landbrukets utviklingsfond (LUF), der FoU-midler over jordbruksavtalen inngår. Oppstillingen i tabell 6.1. er den samme som i LUF-regnskapet.

6.1 Kommentarer til regnskapet

Tabell 6.1 Regnskapsrapportering til LUF for FoU-midler over jordbruksavtalen for 2025. Beløp i mill. kroner.

	Ansvar 31.12.24	Innvilget ramme 2025	Disponibel innvilget ramme 2024	Innvilget 2025	Inndratt 2025	Utbetalt 2025	Ansvar 31.12.25
Prosjekter forvaltet av Avtalestyret	47,299	90,082	97,493	88,669	0,106	64,878	70,983
<i>Derav forskningsprosjekter</i>	36,924			64,921	0,019	45,961	55,865
<i>Derav utredninger og forprosjekter</i>	9,375			13,997	0,087	9,167	14,118
<i>Derav rammetilskudd</i>	1,000			7,250		7,250	1,000
<i>Derav norsk-svensk hesteforskning</i>				2,500		2,500	
<i>Derav tilbakebetaling av frie midler fra Forskningsrådet</i>			0,411				
<i>Derav overført ramme fra året før</i>			7,000				
<i>Administrasjonskostnader</i>		1,418	1,418	1,418		1,418	
Sum	47,299	91,500	98,911	90,087	0,106	66,296	70,983

Ansvar 31.12.2024

Forskningsrådet utbetaler tilskudd til forskningsprosjekter på oppdrag for styret. Fra 2025 gikk Forskningsrådet fra å være et nettobudsjettert forvaltningsorgan med særskilte fullmakter til et ordinært bruttobudsjettert forvaltningsorgan. Endringen innebærer at Forskningsrådet ikke lenger kan overføre ubrukte midler fra ett budsjettår til det neste. Derfor ble Forskningsrådet sin avsetningskonto avviklet og gjenstående ansvar på 36,9 mill. kroner for forskningsprosjekter hos Forskningsrådet per 31.12.2024, ble tilbakeført til LUF.

Disponibel innvilgningsramme

Bevilgningen til FoU-midler over jordbruksavtalen for 2025 var 91,5 mill. kroner. I tillegg ble gjenstående 7 mill. kroner overført fra 2024. Fra Forskningsrådet ble 0,411 mill. kroner i frie midler tilbakebetalt. Samlet disponibel ramme for 2025 var på 98,9 mill. kroner, inkludert 1,4 mill. kroner til administrasjon, se tabell 6.1.

Inndratt

I 2025 ble til sammen 0,106 mill. kroner inndratt fra fem forskjellige prosjekter. Dette bidro med en tilsvarende økning av disponibel ramme.

Administrasjonskostnader

Forskningsrådet får betalt for tjenester de utfører på vegne av styrene. Dette er regulert i en avtale om kjøp av tjenester. Grunnlaget for faktureringen er 2½ rådgiver/seniorrådgiverstilling og ½ konsulent/senior-konsulentstilling. Kostnaden blir belastet FFL og JA med henholdsvis 75/25 prosent. Fordelingen er basert på andel utbetalt tilskudd fra hver av ordningene. Administrasjonskostnadene dekker kjøp av tjenester knyttet til utlysninger og prosjektadministrasjon fra Forskningsrådet, styrekostnader, utgifter til grafiske tjenester, gjennomføring av innspillsseminar og kjøp av juridiske tjenester.

Ansvar 31.12.2025

Tilskudd til forprosjekter og utredninger blir utbetalt til prosjekteier etter fullførte aktiviteter. Fra 2025 gjelder dette også tilskudd til forskningsprosjekter som nå utbetales etter fullførte aktiviteter, og ikke etter budsjett. En konsekvens er at ikke alt ansvar utbetales det året tildelingen gjelder. Ikke utbetalt ansvar overføres til 2026. Dette kommer fram som ansvar per 31.12.2025 i tabell 6.1.

Ansvar 2026–2033

I 2025 har styret innvilget søknader om midler til nye utredninger, forprosjekter, samarbeids- og innovasjonsprosjekter med oppstart i 2026. Forskningsprosjekter har en prosjektperiode på 3–5 år, og innvilgede prosjekter binder derfor opp midler frem til 2030. Forprosjekter og utredninger varer 1–2 år. Rammetilskuddet til stiftelsen Norsk-svensk hesteforskning ble vedtatt i 2021, og varer ut 2025. En ny periode med rammetilskudd for Miljøforsk og Graminor ble vedtatt i 2023, og varer til henholdsvis 2026 og 2027. I 2025 innvilget styret støtte til Forskningsrådets senteretsatsing for bærekraftig areal- og naturbruk for perioden 2026–2033, og inndro samtidig 3,25 mill. kroner fra Miljøforsk i 2026.

Når styret fatter vedtak om innvilgning av tilskudd, gjelder det for hele prosjektperioden. Styrevedtak som binder opp midler fra 2026 er derfor gjort med forbehold om fremtidige budsjettvedtak i Stortingets for FoU-midler over jordbruksavtalen. Med dette forbeholdet er samlet ansvar for hele perioden på om lag 244 mill. kroner, se oversikt i tabell 6.2. Administrasjonskostnader er ikke inkludert.

Tabell 6.2 Vedtatt ansvar for innvilgede prosjekter og rammetilskudd pr. 31.12, fordelt per år. Beløp i mill. kroner.

	31.12.2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Sum
Forskningsprosjekter	55,9	78,0	64,8	37,3	15,0	0,7	-	-	-	
Utredninger og forprosjekter	14,1	11,0	2,9	0,3	-	-	-	-	-	
Rammetilskudd	1,0	7,3	7,3	3,3	3,3	3,3	3,3	3,3	3,3	
Sum	71,0	96,3	75,0	40,9	18,3	4,0	3,3	3,3	3,3	244

Prosjekter

Prosjektene i tabell 7.1 og 7.2 er enten helfinansiert av JA eller samfinansiert med FFL. JA sitt bidrag for samfinansierte prosjekter har de siste årene variert fra 15 til 40 prosent. Alle forskningsprosjekter blir administrert av Forskningsrådet. Les mer om prosjektene i [Prosjektbanken](#). Utredninger og forprosjekter blir administrert av Landbruksdirektoratet og er omtalt på [Landbruksdirektoratets nettside](#).

Forkortelser som er brukt:

JO = Jordbruksoppkjøret

IPN = Innovasjonsprosjekt for næringslivet

KSP = Kompetanse- og samarbeidsprosjekt

Tabell 7.1 Oversikt over prosjekter som er avsluttet i 2025 og har levert godkjent resultatrapport. Prosjektene er sortert etter produktgruppe.

Ansvarlig	Tittel	Produktgruppe	Prosjekttype	Nummer
1–2-årige forprosjekter				
Sintef AS	Jord og bærekraftig arealbruk, et kunnskapsgrunnlag for videre arbeid med verktøy for tverrsektoriell planlegging, arealforvaltning, matsikkerhet og -beredskap	Felles	Forprosjekt	246565
NIBIO	Kan vi finne arealer som kunne ha produsert bedre? Identifisering og beskrivelse av uregelmessigheter i åkervekster basert på fjermmåling	Felles	Forprosjekt	204704
Sintef Ocean AS	Utvikling av energieffektiv tørketeknologi for prosessering av insektslarver	Fjørfekjøtt	Forprosjekt	279617
NIBIO	Kartlegging av engvekstsykdommer som grunnlag for sortsutvikling og klimatilpasset sortsvalg innen grovfôrproduksjonen	Kjøtt og melk, inkl. grovfôr	Forprosjekt	204721
AgriAnalyse AS	Husdyrholdets infrastruktur og tiltak for bedre veterinærdekning, konsekvenser og kostnader	Kjøtt	Utredning	246469
Norsk Sau og Geit	Er høyt celletall om våren en indikator for utvikling av forandringer i juret som gir utrangering av søyer?	Kjøtt	Utredning	246568
Norsk Hjorteavlforening	Kartlegging av økonomien i norsk hjortehold	Kjøtt	Utredning	246556
Nofima AS	Økt, miljøtilpasset og mer robust norsk mathveteproduksjon	Korn	Utredning	246326
NORCE	Flerårig bygg i Arktis, en undersøkelse av potensialet for økt matsikkerhet og bærekraft	Korn	Forprosjekt	204883
Det kongelige selskap for Norges vel	Nordiske genressurser av grønnsaker for økt matproduksjon, beredskap og verdiskapning	Vegetabler	Utredning	204790
Norsk Landbruksrådgiving	Jordbærnsnutebille, mulige kontrolltiltak	Vegetabler	Utredning	204864

Flerårige samarbeids- og innovasjonsprosjekter

OSLOMET - SIFO	FoodLessons: Kulinarisk arv som en ressurs i bygging av «Matnasjonen Norge 2030»	Felles	KSP	319437
Animalia AS	Foreldrevelferd: God velferd for avlssdyr i slaktekyllingproduksjonen gjennom optimalt fysisk miljø og management	Fjørfe kjøtt	IPN	317322
NMBU	KlimaGrovfôr: Strategier i grassgrovfôrproduksjon for å redusere enterisk metanutslipp fra drøvtyggere	Kjøtt og melk, inkl. grovfôr	Forskerprosjekt	295207
Nortura SA	Første generasjon av dyreavlede hydrolysater som tilfredsstiller sensoriske forhold og forbrukernes etterspørsel	Kjøtt	IPN	332444
Spermatech AS	SpermAct: Spermaktivator for optimalisert svineproduksjon	Kjøtt	IPN	321557
Veterinærinstituttet	Forbedret overvåking og diagnostisering av maedi-visna virus i Norge	Kjøtt	KSP-Dyrehelse	310753
NIBIO	CAPTURE: Vurdering av dekkvekst som klimatiltak i kornproduksjon i Norge	Korn	KSP	320669
NMBU	Klimasmart skogbruk	Skogbruk	KSP-Skog	302701

Tabell 7.2 Oversikt over pågående prosjekter (137) per 31.12.2025 og nye (31) fra 1.1.2026. Prosjektene er sortert etter produktgruppe.

Ansvarlig	Tittel	Produktgruppe	Prosjekttype	Nummer
Prosjekter med oppstart i 2020				
Høgskolen i Innlandet	Husdyrbeiting i rovdyrskogen for bærekraftig produksjon av mat, tømmer og biologisk mangfold	Kjøtt og melk, inkl. grovfôr	KSP-Utmark	302674
Nordlandsforskning AS	Bærekraftig utmark – bruk og forvaltning i et kjønnsperspektiv	Kjøtt og melk, inkl. grovfôr	KSP-Utmark	303146
Stiftelsen Ruralis	Norsk utmark i endring: Mellom tradisjonelt landbruk, moderne konsum og grønn industrialisering	Kjøtt og melk, inkl. grovfôr	KSP-Utmark	303303
NLR Viken	Rett pollinering for auka fruktsetjing , større avling og bedre fruktkvalitet i eple	Vegetabiler	IPN	309248
NIBIO	Eple-Handling: Bærekraftig handtering av eple etter høsting	Vegetabiler	KSP	302722
Prosjekter med oppstart i 2021				
Nord Universitet	FarmMERGE: Forholdet mellom bøndenes helse og arbeidsmiljø, og dyrenes helse, velferd og produktivitet	Felles	KSP	319766
NMBU	SUSBROIL: Økt bærekraftig ved økt bruk av bygg og havre i broilerproduksjon	Fjørfekjøtt	KSP	320308
Veterinærinstituttet	Utvikling av verktøy for å optimalisere kontrollen av koksidiøse uten bruk av antimikrobielle midler	Fjørfekjøtt	KSP-Dyrehelse	310711
Geno SA	Genetisk forbedring av føreffektiviteten til Norsk rødt fe	Kjøtt og melk, inkl. grovfôr	IPN	321455
NIBIO	PeatImprove: Forbedre forholdene for drift av drenerte torvjord og samtidig redusere klimagassutslipp	Kjøtt og melk, inkl. grovfôr	KSP	320270
NMBU	SUSCOW: Dyrehelse og beitekarbondynamikk i bærekraftsvurdering av drøvtyggerreproduksjonssystemer	Kjøtt og melk, inkl. grovfôr	KSP	320699
NIBIO Tingvoll	#Amazing grazing: Bærekraftig mat og fiber fra norske beitesystemer for sau	Kjøtt	KSP	319396
Graminor AS	SproutResist: Genombasert avlsteknologi for forbedring av spireresistens før høsting i vårhvete i norsk klima	Korn	IPN	321436
NIBIO	ProHøst: Klimarobust og markeditilpasset produksjon av høsthvete i Norge	Korn	KSP	320694
NMBU	PhenoCrop: Fenotyping for sunnere og mer produktive hveteavlinger	Korn	KSP	320090
NMBU	Høye somatiske celletall i geitemelk, påvirkning på produktkvalitet	Melk	KSP	320834
Orkla Confectionery & Snacks Norge AS	Nye strategier for spirefri langtidslagring av potet	Vegetabiler	IPN	321505
NIBIO	SOLUTIONS: Nye løsninger for nedvisning av potetris, bekjempelse av ugras og utløpere i jordbær og ugraskontroll i eplehager	Vegetabiler	KSP	319588
NINA	APPLECORE: Vurdering av pollinering av ville pollinatorer i fruktproduksjon og miljø- og klimas rolle i pollinerings-systemets robusthet	Vegetabiler	KSP	320640
Prosjekter med oppstart i 2022				
Energion X AS	Energion Arktiske Feltrasjoner: Et innovativt og bærekraftig næringsprodukt tilpasset militære og sivile marked	Felles	IPN	332249
Nofima AS	GutFeedingNow: Bærekraftige norske kilder til kostfiber og protein for en sunn tarmflora	Felles	KSP	326956
Agrosense AS	FILIMA: Bonde-smart system, for mer bærekraftig og effektiv feltlivssyklusstyring	Kjøtt og melk, inkl. grovfôr	IPN	332390
Graminor AS	Hvor høyt kan vi komme? Høyytende og vinterharde flerårige raigraskultivarer for nordligere breddegrader	Kjøtt og melk, inkl. grovfôr	IPN	332151

NIBIO	Endringer i utmarksbeiting og setring, årsaker og virkninger	Kjøtt og melk, inkl. grovfôr	KSP	326746
Animalia AS	EyeAM! Digital transformasjon av kjøttkontroll	Kjøtt	IPN	332271
Norsvin R&D AS	Et hjerte for griser: Avl for bedre kardiovaskulær og respiratorisk funksjon hos griser	Kjøtt	IPN	331662
Nofima AS	AnimalFat+: Sunnere kjøttprodukter med mindre mettet fett, og ny utnyttelse av overflødig animalsk fett kombinert med karbohydratrike sidestrømmer	Kjøtt	KSP	326728
Veterinær-instituttet	PreparePig: Beredskap og kontroll av eksisterende og nye eksotiske sykdommer i den norske svinepopulasjonen	Kjøtt	KSP	326686
NMBU	FutureProteinCrops: Økt og markeditilpasset produksjon av norske proteinvekster for å øke selvforsyningsgraden av planteprotein til mat og fôr	Korn	KSP	326701
NMBU Veterinær-høgskolen	NAMASTE: Nye metoder for behandling og forebygging av mastitt	Melk	KSP	326600
BAMA-gruppen AS	Vekst-i-vekst: Bærekraftig vekst i norsk veksthusproduksjon	Vegetabiler	IPN	332304
NIBIO	RobustRubus: En optimalisert og klimatilpassa produksjon av bringebær og bjørnebær i en forlenget sesong	Vegetabiler	KSP	326688
Prosjekter med oppstart i 2023				
N2 Applied AS	Oksidasjon av nitritt til nitrat i organisk avfall behandlet i N2 Applieds plasma-absorpsjonsprosess ved hjelp av oksidanter	Felles	IPN	340788
Orkla Foods Norge AS	SOUP: Konkurransedyktige, bærekraftige og mer skånsomme, optimaliserte prosesseringsmetoder for sunnere mat med enklere ingredienslister	Felles	IPN	341006
Rise PFI AS	NxtBarr: Neste generasjon matvareemballasje, trefiberbasert emballasje med biobaserte barrierer mot vann, fett og oksygen	Felles	KSP	336360
Animalia AS	SAUTO: Småfeklassifisering, AUTomatisk og Objektivt	Kjøtt	IPN	341031
Norsvin R&D AS	Frysing av griseembryoer for internasjonal distribusjon av genetik	Kjøtt	IPN	341106
RealTimeID AS	Sirkulær verdikjede for smarte øremerker	Kjøtt	IPN	341018
Samfunns- og næringslivs-forskning AS	OPTINORFARM: Økonomisk og miljømessig optimering på norske gårdsbruk	Kjøtt	KSP	336263
Veterinær-instituttet	DetoxBug: Biotransformasjon av mykotoksinkontaminert råmateriale til verdifulle fôringredienser gjennom avgifting i insektslarver	Kjøtt	KSP	336184
Graminor AS	Innovative verktøy for å bekjempe jordbårne patogener i korn	Korn	IPN	340994
NMBU	ProteinBar: Økt proteinproduksjon fra norskprodusert bygg til fôr	Korn	KSP	336315
NMBU	SUSWECO: Bærekraftig ugrasbekjempelse i korn ved å kombinere fangvekster og redskaper med minimal jordarbeiding	Korn	KSP	336475
TINE SA	Forebyggende effekt ved daglig Jarlsberg-inntak mot beinskjørhet og redusert beinhelse for risikopasienter og aktive skiløpere	Melk	IPN	341019
NMBU	Moove: Kyr på farten, storfeforflytningers betydning for antibiotikaresistens og sykdomsspredning	Melk	KSP	336295
Gartnerhallen SA	SmartFrukt: Smarte løsninger i epledyrking sikrer kvalitetsepler til forbruker	Vegetabiler	IPN	341073
Hardanger siderprodusentlag	Siderspråk og produkt differensiering	Vegetabiler	IPN	341083
Høgskulen på Vestlandet	FutuRaPS: Robotikktilpasset og datadrevet bringebærdyrkning for Norge, med fokus på vestnorske forhold	Vegetabiler	KSP	336603
NIBIO	JordbærSmak: En optimalisert moderne produksjonsteknologi for mer smakfulle norske jordbær	Vegetabiler	KSP	336302

NMBU	PeatFree: Modifisert trefiber som et miljøvennlig dyrkingsmedium for det profesjonelle hagebruket	Vegetabiler	KSP	336233
Sintef Energi AS	HybriGrowth: Hybride, energieffektive veksthus ved kombinert vertikaldyrking og tradisjonell veksthusproduksjon	Vegetabiler	KSP	336581
Prosjekter med oppstart i 2024				
Animalia AS	Oppalshøna: Ny kunnskap for ei robust og bærekraftig verpehøne	Egg	IPN	346076
Folvengaard AS	MikroMat: Bærekraftig produksjon av mikroalger og videreforedling til produkter og ingredienser til mat og fôr	Felles	IPN	346484
Høgskolen i Innlandet	Arvicola: Utbredelse av vånd og erfaring med skadedempende tiltak	Felles	Forprosjekt	246549
NLR	Praktisk bruk av presisjonslandbruk i Norge. Spørjeundersøkelse om status og behov hos norske bønder	Felles	Utredning	246573
NMBU	NRBOW: N2O-respirerende bakterier i organisk gjødning, for redusert utslipp av N2O	Felles	KSP	344289
RISE PFI AS	AgriFood: Verdiskaping av sidestrømmer fra landbruket innenfor den sirkulære bioøkonomien	Felles	KSP	344366
Veterinærinstituttet	GizMo: Forbedret kråshelse hos kalkun: Mer forskningsbasert kunnskap om kråsbetennelse	Fjørfekjøtt	KSP	344335
NIBIO	Potensialet for bioraffinering av ferskt og konservert fôr for helårsforsyning av grønne proteiner i Norge	Kjøtt og melk, inkl. grovfôr	Forprosjekt	246318
NMBU	NitroGenEdit: Mindre nitrogen, mer utbytte og høykvalitets gress	Kjøtt og melk, inkl. grovfôr	Forprosjekt	246539
NIBIO	SmartSeed: Presis gjødsling og vekstregulering av norske grasfrøenger ved hjelp av sensortechnologi	Kjøtt og melk, inkl. grovfôr	KSP	344142
NMBU	DLT-Farming: Dataledet transformasjonsløsning for bærekraftig grovfôrproduksjon ved bruk av robotikk, energieffektive sensorer og genomikk	Kjøtt og melk, inkl. grovfôr	KSP	344288
NMBU	Metanbeite: Redusert metanutslipp fra melkeku og kjøttfe gjennom beiting	Kjøtt og melk, inkl. grovfôr	KSP	344533
NORSUS	CIRCULIZER: Biorest produsert fra marine restråstoffer: Gjødseffekt, miljøgevinst og fasilitering av endring	Kjøtt og melk, inkl. grovfôr	KSP	344216
Norsvin R&D AS	Økt smågrisoverlevelse muliggjort av KI-teknologi	Kjøtt	IPN	346356
Animalia AS	Risikobasert hygienekontroll i svineslakterier	Kjøtt	IPN	346357
Norsvin R&D AS	Identifisering av gener og mutasjoner knyttet til helse og sykdomsresistens hos norske griser	Kjøtt	IPN	346452
Nortura SA	DigiBeef: Markedsorientert, bærekraftig og sporbar produksjon av storfe (hud og kjøtt)	Kjøtt	IPN	346624
Nordenfjeldske Fibershed	Tekstilbønder og motelandbruk: Ny giv for lokal utnyttelse av alle landbrukets ressurser	Kjøtt	Utredning	246438
NORSØK	Bærekraftig storfekjøttproduksjon på norske ressurser	Kjøtt	Utredning	245885
NMBU	FUTURE PIG: Stabile isotoper brukt både i avl og ernæring for å bedre fôreffektivitet og bærekraft hos gris	Kjøtt	KSP	344203
NMBU	Prosessert mat og tykktarmskreft (CRC-3p): Effekt av proteinkilde, prosessering og kostholdsmønster	Kjøtt	KSP	344260
NMBU Veterinærhøgskolen	Skrantesjuka (CWD) truer villrein og reindrift i Fennoskandia. Hvordan bruke avl for å øke reinens motstandskraft uten tap av genetisk mangfold, helse- og produksjonsegenskaper?	Kjøtt	KSP	344400
NMBU Veterinærhøgskolen	Forholdet mellom regional 3D-vekst og osteochondrose, og verktøy for storskala forskning på skjeletthelse, genetikk og føring	Kjøtt	KSP	344491
NMBU	DiversityOats: En mer bærekraftig norsk havrenæring med økt genetisk mangfold og nye matprodukter	Korn	KSP	344156
Nofima AS	Gene2Bread: Fra gen til brød. Økt kunnskap og bedre teknologiutnyttelse for å oppnå høy selvforsyningsgrad av mathvete i Norge	Korn	KSP	344135

TINE SA	Ny teknologi for kartlegging og begrensnig av uønsket mikrobiell vekst i meieriprodukter	Melk	IPN	346363
Geno R&D AS	NrfTwin: Fremme bærekraftig avl av norsk rødt fe gjennom digital tvilling	Melk	IPN	346741
NMBU	Betring av nitrogeneffektiviteten til norske mjølkekyr	Melk	KSP	344120
NMBU Veterinærhøgskolen	Milk-sensor: Nye metoder for bedre avl, helse og reproduksjon hos norske mjølkekyr basert på nær infrarød spektroskopi, sensorinformasjon og registerdata	Melk	KSP	344157
Onio AS	Selvdrevne sensorsystemer for presisjonslandbruk	Vegetabiler	IPN	346414
Graminor AS	GE-Sustain: Bærekraftig potetproduksjon i Norge ved presisjonsforedling	Vegetabiler	IPN	346664
NIBIO	Cool viticulture: Vindyrking i kjølig klima, muligheter og utfordringer	Vegetabiler	Forprosjekt	246112
NLR	Utvikling av bærekraftsindikatorer i potet	Vegetabiler	Utredning	246614
NIBIO	SUBTECH 2.0: Utnyttelse av trefiber og avfallsstrømmer for bærekraftige og sirkulære dyrkingsmedier i hagebruket	Vegetabiler	KSP	344229
NIBIO	IPV-frukt: IPV-strategier for norsk fruktproduksjon	Vegetabiler	KSP	344266
NIBIO	TEKNOPOTET: Ny teknologi for økt presisjon ved dyrking og lagring av småpoteter	Vegetabiler	KSP	344343
NIBIO	ImpACT: Tiltak mot nematoder i gulrot	Vegetabiler	KSP	344493
NIBIO	Kvalitetssløk: Strategier og metoder for å bekjempe skadedyr og sykdommer i løk	Vegetabiler	KSP	344531
Universitetet i Oslo	SICKSOIL: Bygge bro mellom kunnskap og praktisk anvendelse: Kobling av mikrober, organisk materiale og syk jord-syndrom	Vegetabiler	KSP	344401
Prosjekter med oppstart i 2025				
Sintef Ocean AS	Kartlegging av matsvinn fra norsk dagligvare for økt verdi	Felles	Utredning	279655
Agrianalyse AS	Hvilke mønstre ser vi i regionale investeringsforskjeller blant norske bønder, og hvilke konsekvenser kan det få for produksjonsfordelingen i norsk jordbruk?	Felles	Utredning	279673
NIBIO	EUs taksonomi og bærekraftrapportering – konsekvenser for norsk jordbruk	Felles	Utredning	279446
NIBIO	Selvforsyning – sammenligning av norske og internasjonale beregninger	Felles	Utredning til JO-26	306156
NMBU	AdHealth: Tilsetningsstoffer i mat og tarmhelse	Felles	KSP	353191
NMBU	SUFFICIENT: Bærekraftig sopproduksjon av biostimulerende gjødsel og fôrløjer fra bioavfall	Felles	KSP	353109
Nofima AS	FlexBio: Fleksibel bioraffinering for foredling av lokalt restråstoff fra matproduksjon	Felles	KSP	353084
Nofima AS	MouldReduce: Smitteveier og reduksjon av problemmugg i norsk matproduksjon	Felles	KSP	352792
Animalia AS	CampySafe: Treffsikre tiltak for Campylobacter-bekjempelse i fjørfenæringen	Fjørfekjøtt	IPN	355841
NTNU Vitenskapsmuseet	HoloCamp: En hologenomisk undersøkelse av Campylobacter-følsomhet hos saktevoksende kyllinger	Fjørfekjøtt	KSP	353071
EQUANOSTIC AS	Bale Inspector: Inspeksjonssystem for å oppdage metall, glass og plast under pressing av fôrballer	Kjøtt og melk, inkl. grovfôr	IPN	355807
NIBIO	KornVerk: Tilpassing av byggdyrking til forhold med mye nedbør	Kjøtt og melk, inkl. grovfôr	Forprosjekt	279535
NIBIO	INNOFORAGE: Raskere tilpasning og implementering av nye fôrvekster i Norge: En innovativ forskningsmetode ledet av bønder via folkeforskning	Kjøtt og melk, inkl. grovfôr	KSP	352917

NMBU	SUSDOCK: Bærekraftig kontroll av høymol (Rumex spp.) i norsk grovfôrproduksjon – synergier mellom kartlegging og innovativ ugraskontroll	Kjøtt og melk, inkl. grovfôr	KSP	352958
Sintef Ocean AS	Muligheter og potensial for robotisering og automatisering i norsk kjøttindustri (AutoMeat)	Kjøtt	Utredning til JO-26	306206
Norsvin R&D AS	Healthy Animals' Meat: Ny genetikk for forbedret kjøttkvalitet og muskelhelse hos griser	Kjøtt	IPN	355787
Norsvin R&D AS	Quality Bones: Genetiske og miljømessige faktorer som påvirker halthet i forbenet hos griser	Kjøtt	IPN	355838
Animalia AS	NitRisk: Nitrittreduksjon i norske kjøttprodukter – hvordan påvirkes mattrygghet, helse og forbrukeraksept?	Kjøtt	IPN	355761
Animalia AS	Cleanbulls: Kunnskapsbasert forbedring av renhet hos storfe	Kjøtt	IPN	355747
NMBU	ProFôr: Undersøkelse av potensialet til protein og aminosyrer fra andemat som en bærekraftig fôringrediens fra fiskeoppdrett avløpsvann	Kjøtt	Forprosjekt	279641
NIBIO	Ville pollinatorar i grovfôrområde og tilrettelegging for levedyktige bestandar	Kjøtt og melk, inkl. grovfôr	Forprosjekt	279544
NIBIO	Systemer for gjødselhåndtering i moderne driftsbygninger til storfe – hvordan påvirker valg av system næringsinnhold og biogasspotensiale på husdyrgjødsel?	Kjøtt og melk, inkl. grovfôr	Forprosjekt	279579
NORCE	GRASP: Drivhusgasser og tangrester for å produsere proteinberikete fôringredienser til husdyr	Kjøtt og melk, inkl. grovfôr	Forprosjekt	279656
Nofima AS	Fermenterte grønnsaker: Veien til økt etterspørsel og innovasjon i Norge	Korn	Forprosjekt	279625
NMBU	Bacillus cereus og emetisk toksin i korn – betydning for mattrygghet	Korn	Utredning	279638
Veterinær-instituttet	Har en gammel folkefiende fortsatt betydning i norsk korn? Forekomst av meldrøye og risikofaktorer	Korn	Forprosjekt	279475
NMBU	SmartWheat: Utnytte KI-modeller for klimabestandige hvetesorter i bærekraftig landbruk	Korn	KSP	353208
NMBU	BREADVANCE: Nye surdeigsprodukter fra norske kornsorter for bærekraftig fremstilling av brød optimalisert for hvetesensitive personer	Korn	KSP	352955
Nofima AS	BarleyNOR: Norsk bygg, en reise fra jord til bord	Korn	KSP	352984
NMBU	Oat2Feed: Produksjon av sunn norsk havre til fôr	Korn	KSP	353201
Geno R&D AS	Utvikling av genomiske prediksjonsmodeller for laktasjonskurver for metanutslipp og produksjonseffektivitet hos NRF	Melk	IPN	355861
TINE SA	Smart Cheese Process: En digital tvilling for forbedret bærekraft i meieriproduksjon	Melk	IPN	355850
TINE SA	Whey2Protein: Nye ingredienser	Melk	IPN	355999
Hardanger Fjordfrukt SA	Alternative tiltak mot rognebærmøll i eple	Vegetabiler	IPN	355652
Sagaplant AS	Innovativ kryokonservering av vinterknopper i eple og pære for å beskytte genetiske ressurser og kommersielle kultivarer	Vegetabiler	IPN	355751
EVOLYS AS	FLASH-LED: Forbedring av energieffektivitet og bærekraft i hagebruk med LED-belysningssystemer	Vegetabiler	IPN	355714
Det kongelige selskap for Norges vel	Økt selvforsyning og verdiskaping med norsk settehviltøk	Vegetabiler	Utredning	279694
Fridtjof Nansens Institutt	Bærekraft, selvforsyning og lokal matberedskap: En sikrere verdikjede for lokalt tilpassede sorter av matplanter	Vegetabiler	Forprosjekt	279624
NIVA	Effekter av bionedbrytbar plast på grønnsaksdyrking i norsk klima: Jordforurensning og planteresponser	Vegetabiler	Forprosjekt	279613

NIBIO	Ekstrakt fra rosenrot (<i>Rhodiola rosea</i>) mot tørråte i potet og andre plantesjukdommer	Vegetabiler	Forprosjekt	279441
Sintef Ocean AS	Automatisering i veksthus for bærekraftig norsk grøntproduksjon	Vegetabiler	Utredning	279591
Lauvsnes gartneri AS	Klimanøytral tomatproduksjon i veksthus	Vegetabiler	Forprosjekt	279700
NIBIO	FriskAgurk: Bærekraftig plante-helse i moderne veksthusagurkproduksjon	Vegetabiler	KSP	353204
NTNU	FlexiFarm: Fleksible dyrkingsløsninger for å minimere energiutgifter og skape nye inntektsstrømmer i vertikal landbruk	Vegetabiler	KSP	353121
NIBIO	RASK: Rask og kostnadseffektiv kvalitetsvurdering av plantebaserte matvarer	Vegetabiler	KSP	352849
NIBIO	NoBlight: Nye utfordringer med gamle potetsykdommer. Integreert plantevern for bekjempelse av tidlig og sen tørråte	Vegetabiler	KSP	352951
NIBIO	RibesMax: Innovativ og bærekraftig produksjon av Ribes i hele Norge	Vegetabiler	KSP	352855
Prosjekter med oppstart i 2026				
NMBU	InNOBake: Innovativ baketeknologi for å øke norsk selvforsyning og matsikkerhet	Korn	KSP	358707
NIBIO	PLVM-Aqua: Screening av nye plantevernmidler og metabolitter i norsk drikkevann	Felles	Utredning	307834
NMBU	Vippepunkter i norsk jordbruk. Hva skjer i Nord-Norge?	Felles	Utredning	307625
NIBIO	Økonomi i småskala landbruk med vekt på mangesysleri	Felles	Utredning	307688
Nord Universitet	HYDROSENS: Bærekraftige hydrogel-teknologier for frøspiring, jordrobusthet og sensorutvikling	Felles	Forprosjekt	307922
NIBIO	MinOrg: Mineralisering av dyrket organisk jord over tid. Hvor stort er problemet med utdaterte arealdata etter over 40 år med jordkartlegging?	Felles	Utredning	307775
TKS Agri	ResiLand: Resiliens i Agri-Tek og matsystem	Felles	IPN	361355
NTNU	Food2Feed: Fra matsvinn til bærekraftig fôr med sirkulær logistikk og biokonvertering gjennom larver	Felles	KSP	358477
Sintef Ocean AS	TipTop: Innovativ og optimal utnyttelse av fjær	Fjørfekjøtt	KSP	358742
Animalia AS	LovListWare: Lovendring om listeria i mat og bruk av ListWare som dokumentasjon i bedrifter	Kjøtt	Utredning	307839
Animalia AS	Metode for objektiv måling av marg og fiberdiameter i ull	Kjøtt	IPN	361553
Spermvital AS	ActPack: Ny bærekraftig teknologi for storskala produksjon av immobiliserte sæddoser fra okse	Kjøtt	IPN	361522
Norsvin R&D AS	Fremme av OPU-IVP hos griser for praktisk implementering av embryoteknologi i griseavl	Kjøtt	IPN	361600
Universitetet i Innlandet	Bærekraftig og effektiv husdyravl gjennom avansert integrativ analyse av kjønnsceller	Kjøtt og melk, inkl. grovfôr	KSP	358167
NIBIO	TechGraze: Forbedring av beitepraksis i Norge med bruk av avansert teknologi	Kjøtt og melk, inkl. grovfôr	KSP	358269
NMBU	Soil2Milk: Forbedring av bærekraften i jord til melk-kjeden. En ny tilnærming for høyere produktivitet og lavere utslipp av drivhusgasser	Kjøtt og melk, inkl. grovfôr	KSP	358508
NMBU	ProteinSense: Mer protein fra gress, mindre import av kraftfôr	Kjøtt og melk, inkl. grovfôr	Forprosjekt	307930
NIBIO	SPOR: Utforske kunnskapspotensialet som ligger i sporingsdata fra beitedyr i utmarka	Kjøtt og melk, inkl. grovfôr	Utredning	307821
NMBU	ADAPT GRAIN: Mot en klimasmart kornproduksjon i Norge	Korn	Forprosjekt	307959
Graminor AS	SpeedWheat: Fra gen til korn, akselerering av genombasert foredling for robust norsk hvete	Korn	IPN	361407
NMBU	ProMax: Maksimere produksjonen av kjernebelgvekster i Norge	Korn	KSP	358495

Tine SA	UREIST: Norsk fôr i et anvendelig og sporbart fôringskonsept til melkekyr	Melk	IPN	361401
NIBIO	Studie av CRISPR-basert PVY-resistens som målretter mottakelighetsgener: En modellsystemtilnærming for potet	Vegetabiler	Forprosjekt	307880
NGF Servicekontor	Veksthusberedskap	Vegetabiler	Utredning	307928
NGF Servicekontor	Plommer, utfordringer og muligheter	Vegetabiler	Utredning	307893
NIBIO	Jordhelse i norsk fruktproduksjon	Vegetabiler	Forprosjekt	307876
Photosynthetic AS	Bio-konvergens av LED-teknologi, fotobiologi og kunstig intelligens for å redusere energibruk i norske veksthus	Vegetabiler	IPN	361648
Gartnerhallen SA	Lønnsom produksjon og helårs omsetning av norske bakepoteter	Vegetabiler	IPN	361388
Telefrukt AS	Attraktive norske eple gjennom hele året	Vegetabiler	IPN	361515
NIBIO	Apple rootstocks: Grunnlag for bærekraftig klimatilpasset epleproduksjon	Vegetabiler	KSP	358236
NIBIO	SOLWeeds: Effektiv bekjemping av svartsøtvier og begersøtvier i grønnsaker og potet	Vegetabiler	KSP	358312

Forskningsmidlene
for jordbruk og matindustri

SEKRETARIAT: LANDBRUKSDIREKTORATET

Mars 2026

POSTADRESSE:

Postboks 56
7701 Steinkjer

BESØKSADRESSE:

Innspurten 11 D
0663 Oslo
Telefon: 78 60 60 00

forskning@landbruksdirektoratet.no
www.landbruksdirektoratet.no